

EXAMENSARBETE
VÅREN 2013
Sektionen för Hälsa & Samhälle
Ekonomi

Revisionspliktens påverkan

Hur förklarar små företags organisatoriska faktorer överensstämmelsen mellan förväntningar på och utfall av revisionspliktens avskaffande?

Författare
Johan Edlund
Robin Eriksson

Handledare
Pernilla Broberg

Examinator
Timurs Umans

Sammanfattning

I Sverige tillsatte regeringen den 7 september 2006 en utredning för att se över regelförenklingar för små svenska aktiebolag. Utredningen visade att en stor del av små företags kostnader kunde härledas till revisionen. Lagen om frivillig revision infördes den 1 november 2010. Där målet var att göra det enklare, billigare och mer lönsamt att driva företag. Lagen har nu varit gällande för företagen i två år och därmed blir det relevant att göra en studie om hur små svenska aktiebolag påverkats av förändringen.

Syftet med uppsatsen är att förklara hur avskaffandet av revisionsplikten påverkat små svenska aktiebolag, detta kommer att göras genom att jämföra hur förväntningarna på avskaffandet överensstämmer med utfallen och förklara hur olika organisatoriska faktorer påverkat utfallen.

Vi har valt att använda oss av en kvantitativ metod eftersom vi vill utföra en bred undersökning för att göra jämförelser och dra generella slutsatser. Jämförelserna är mellan de förväntningar som fanns innan avregleringen av revisionsplikten och det faktiska utfallen. Studien har genomförts med en webbenkätstudie med 68 respondenter som kompletterats med en dokumentstudie.

Med undersökningen har vi funnit slutsatsen att de organisatoriska faktorerna inte påverkat företagens uppfattningar om de förväntningarna som fanns på revisionspliktens avskaffande. Vidare har vi kunnat påvisa att revision inte upplevs vara av värde för små svenska aktiebolag.

Nyckelord: Revisionsplikt, förväntningar, utfall, matchning, organisatoriska faktorer, små svenska aktiebolag

Abstract

In Sweden, the government appointed on Sept. 7, 2006 an investigation to review the regulatory reform for small Swedish companies. The investigation showed that a large number of small business costs could be traced to the auditing process. The regulation of voluntary audit was introduced on Nov. 1, 2010. The goal was to make it easier, cheaper and more profitable to run a business. The regulation has now been in force for businesses in two years and thus it becomes relevant to do a study on how small Swedish companies are affected by the change.

The purpose of this study is to explain how the abolition of the statutory audit affected small Swedish companies, this will be done by comparing the expectations of the abolition complies with the outcomes and explain how different organizational factors influenced the outcomes.

We have chosen to use a quantitative method because we want to perform a broad study to make comparisons and draw general conclusions. The comparisons are between the expectations that existed before the abolition of the statutory audit and the actual outcomes. The study was conducted with an online study with 68 respondents supplemented by a document study.

The conclusion of the study is that the organizational factors don't influence company perceptions of the expectations that were on the voluntary audit. Furthermore, we have been able to show that audit is not perceived to be of value to small Swedish companies.

Keywords: Statutory audit, expectations, outcomes, matching, organizational factors, small Swedish companies.

Förord

Förts och främst vill vi tacka vår handledare Pernilla Broberg för en handledning värd namnet. Under tio veckor har Pernilla guidat oss i rätt riktning för att kunna slutföra uppsatsen. Vi vill även tacka alla de respondenter som ingått i studien, utan deras svar hade det inte gått att genomföra studien. Till sist vill vi även skänka ett tack till den controller som testade vår webbenkät och gav värdefull feedback.

Kristianstad, juni 2013

Edlund Johan

Eriksson Robin

Förkortningar

AB	Aktiebolag
ABL	Aktiebolagslag
BRÅ	Brottförebyggande rådet
FAR	Förening Auktoriserade Revisorer, Branschorganisation för revisorer och rådgivare
FAR SFS	Förening Auktoriserade Revisorer, Svenska Revisorsamfundet
HKR	Högskolan i Kristianstad
Prop, 2009	Regeringens proposition 2009/10:204 En frivillig revision
SOU	Statens offentliga utredningar
Std.avvik	Standardavvikelse
VD	Verkställande direktör

Innehållsförteckning

KAPITEL 1 INLEDNING	10
1.1 BAKGRUND	10
1.2 PROBLEMDISKUSSION	11
1.3 PROBLEMFÖRMULERING	14
1.4 SYFTE.....	14
1.5 AVGRÄNSNING	14
1.6 DISPOSITION.....	15
KAPITEL 2 VETENSKAPLIG METOD	16
2.1 FÖRSKNINGSFILOSOFI	16
2.2 FÖRSKNINGSSTRATEGI	16
2.3 FÖRSKNINGSMETOD	17
2.4 TEORETISK REFERENS RAM OCH FÖRVÄNTNINGAR.....	17
KAPITEL 3 TEORETISK REFERENS RAM.....	19
3.1 LAGSTIFTNINGENS FRAMVÄXT	19
3.2 REVISIONENS SYFTE	20
3.3 AGENTTEORIN.....	21
3.4 INSTITUTIONELL TEORI.....	22
3.5 LEGITIMITETS- OCH INTRESSENTTEORI.....	23
3.6 DEBATTEN	24
3.7 FÖRVÄNTNINGAR	24
3.7.1 <i>Kostnadsrelaterade förväntningar</i>	24
3.7.2 <i>Administrativa</i>	26
3.7.3 <i>Förtroende</i>	27
3.7.4 <i>Brott</i>	27
3.7.5 <i>Ledning</i>	28
3.7.6 <i>Modell över förväntningar</i>	29
3.8 FÖRETAGSORGANISATORISKA FAKTORER	30
3.8.1 <i>Ålder</i>	31
3.8.2 <i>Bransch</i>	31
3.8.3 <i>Storlek</i>	32
3.8.4 <i>Ekonomiska faktorer</i>	32
KAPITEL 4 EMPIRISK METOD	35
4.1 LITTERATURUNDERSÖKNING	35
4.2 DATAINSAMLINGSMETOD	35
4.3 URVAL	36
4.4 OPERATIONALISERING	37
4.4.1 <i>Beroende variabler - påstående</i>	37
4.4.1.1 <i>Kostnadsrelaterade - påstående</i>	37
4.4.1.2 <i>Administrationsrelaterade - påstående</i>	38

4.4.1.3 Förtroenderelaterade - påstående.....	38
4.4.1.4 Brottrelaterade - påstående.....	38
4.4.1.5 Ledningsrelaterade - påstående	38
4.4.1.6 Modell över förväntningar och påstående	38
4.4.2 Oberoende variabler	40
4.4.2.1 Ålder på företag	40
4.4.2.2 Bransch	40
4.4.2.3 Storlek.....	40
4.4.2.4 Ekonomiska prestationer	40
4.4.3 Kontrollvariabler	41
4.4.3.1 Ålder och kön	41
4.4.3.2 Utbildningsnivå och erfarenhet	41
4.4.3.3 Kodning kontrollvariabler	41
4.5 SVARFREKVENSS.....	42
4.6 ANALYSMETOD	42
4.7 VALIDITET OCH RELIABILITET	43
KAPITEL 5 EMPIRISK ANALYS	45
5.1 UNIVARIAT ANALYS	45
5.2 NYA VARIABLER	49
5.2.1 Sammanslagning av variabler.....	49
5.2.2 Univariat analys för de nya variablerna.....	50
5.3 DUMMYVARIABLER	50
5.4 MATCHNING.....	51
5.4.1 Matchning Kostnad	51
5.4.2 Matchning Administration.....	53
5.4.3 Matchning Förtroende	54
5.4.4 Matchning brott.....	54
5.4.5 Matchning ledning.....	55
5.5 MULTIVARIAT ANALYS	55
5.5.1 Multikollinearitet.....	55
5.5.2 Multipel linjär regression.....	56
5.5.3 Logistisk regressionsanalys.....	59
5.5.4 Val av revision.....	62
KAPITEL 6 SLUTSATS OCH DISKUSSION	64
6.1 INLEDANDE SLUTSATS	64
6.2 SLUTSATS OM UTFALLENS PÅVERKAN AV ORGANISATORISKA FAKTORER	64
6.3 SLUTSATS OM FÖRVÄNTNINGAR.....	66
6.4 EGNA REFLEKTIONER	67
6.5 ETISKA OCH SOCIALA ASPEKTER	68
6.6 PRAKTISKA, TEORETISKA OCH METODOLOGISKA BIDRAG.....	69
6.7 FÖRSLAG TILL FORTSATT FORSKNING	69
REFERENSER	70

Bilaga 1: Följebrev

Bilaga 2: Webbenkät

Bilaga 3: Korrelationsmatris variabler vid multipel regressionsanalys

Bilaga 4: Korrelationsmatris variabler vid logistisk regressionsanalys

Modell- och tabellförteckning

- Modell 3.1 Modell över Förväntningar
- Modell 3.2 Förväntningar och utfall
- Modell 3.3 Företagsorganisatoriska påverkningar på överensstämelsen eller ej
- Modell 4.1 Modell över förväntningar och påstående
- Modell 6.1 Företagsorganisatoriska påverkningar förkastas
-
- Tabell 4.1 Svansfrekvens
- Tabell 5.1 Företagens ålder samt respondentens ålder och erfarenhet
- Tabell 5.2 Svaren fördelat på kön
- Tabell 5.3 Svaren fördelat på utbildning
- Tabell 5.4 Svaren fördelat på bransch
- Tabell 5.5 Svaren fördelat på revision
- Tabell 5.6 Utfall på förväntningar/påstående
- Tabell 5.7 Oberoende variabler
- Tabell 5.8 Oberoende variabeln balansomslutning
- Tabell 5.9 Cronbach´s alpha test
- Tabell 5.10 Kolmogrovs-Smirnovs test
- Tabell 5.11 Nya variabler
- Tabell 5.12 Matchning kostnader
- Tabell 5.13 Matchning Administration
- Tabell 5.14 Matchning förtroende
- Tabell 5.15 Matchning brott
- Tabell 5.16 Matchning ledning
- Tabell 5.17 Multipel regressionsanalys förväntningar/utfall
- Tabell 5.18 Multipel regression för *Enklare* och *Administrativ börda*
- Tabell 5.19 Logistisk regressionsanalys matchningar
- Tabell 5.20 Logistisk regression för *Administrativ börda* och *Förtroende Negativ*
- Tabell 5.21 Logistisk regressionsanalys matchningar med val av revision

Kapitel 1

Inledning

I detta kapitel presenteras bakgrunden för studiens ämne och en diskussion kring problemet. Detta leder slutligen fram till en problemformulering och studiens syfte.

1.1 Bakgrund

Svensk revisionsplikt sträcker sig mer än hundra år tillbaka i tiden och regler om revision infördes i Sverige för första gången 1895 genom aktiebolagslagen. Den 1 januari 1944 infördes den första svenska lagstiftningen som föreskrev att vissa aktiebolag skulle utse en revisor auktoriserad av en svensk handelskammare. Kravet gällde bolag som antingen hade ett aktiekapital på minst 2 miljoner kronor i dåtidens penningvärde, eller var noterade på en fondbörs. Många turer har gått genom åren och på 80-talet kom lagen om att alla aktiebolag skulle ha revisionsplikt (Rydberg, 2011).

I Sverige tillsatte regeringen den 7 september 2006 en utredning för att se över regelförenklingar för små aktiebolag (SOU, 2008:32). Utredningen visade att en stor del av små företags kostnader kunde härledas till revisionen. Regeringen beslutade då trots samhällets bekräftade nytta med revision, efter utredningens utfall, att ompröva bestämmelserna gällande revisionsplikt i små aktiebolagen (Prop, 2009/10:204). Lagen om frivillig revision infördes den 1 november 2010. Där målet var att göra det enklare, billigare och mer lönsamt att driva företag. Där de flesta små aktiebolag har ingen eller begränsad nytta med av revision. Varje företag bör därför själv ha möjligheten att väga fördelarna mot nackdelarna och sedan fatta ett självständigt beslut (SOU, 2008:32). Lagen SOU 2008:32 innefattar alla bolag som under året inte uppfyllt två av tre kriterier av:

- Fler än tre anställda i genomsnitt,
- Mer än 1,5 miljoner i balansomslutning,
- Mer än 3 miljoner i nettoomsättning.

Sverige är ett av de länderna i Europa med striktast regler kring revision trots lagändringen (Rydberg, 2011). Denna lag omfattar cirka 70 % av de svenska aktiebolagen och måste utföras aktivt av bolagen för att frivilligt kunna avsäga revision, detta beslutas på bolagsstämman. I deklARATIONEN till skatteverket meddelar man öppet att man inte genomgått

revision. Skatteverket i sin tur har ingen rätt att hårdare granska bolag utan revision (Rydberg, 2011).

1.2 Problemdiskussion

Det finns särskilda krav för aktiebolag där ägarna har begränsat ansvar gällande hur de ska redovisa de ekonomiska konsekvenserna som sker inom företaget för omgivningen. Det är företagets VD och styrelse som har ansvaret för den information som lämnas ut externt om företaget (FAR, 2004). Informationen som ges ut måste intressenterna kunna tillförlita sig på. Här kommer revisorn in i bilden som den som granskar om företagets verksamhet sköts på ett lagenligt och korrekt sätt samt om företagets ställning och resultat redovisas riktigt. Detta skapar trovärdighet för företagets intressenter (Regeringskansliet, 2010). FAR (2004) hävdar dessutom, för att få ett väl fungerande samhälle samt näringsliv behövs revision.

Revisionsplikten har varit ett hett ämne under en lång tid i Europa, där det flitigt har diskuterats om hur revisionen ska utformas och om den ska vara frivillig eller inte. Regleringen av den lagstadgade revisionen är ständigt i fokus för debatter och reformer runt om i Europa (Dewing & Russel, 2001), där syftet med förändringar av revisionen är att förbättra tillförlitligheten och jämförbarheten. Vidare anser Dewing och Russel (2001) att frivillig revision skulle leda till en ökad effektivitet på de finansiella marknaderna i Europa, men för att detta ska vara möjligt måste det ske en harmonisering av regleringen av uppförandet/framställningen av redovisning och revision.

I en undersökning av små företag i Storbritannien fann Collis (2003) att kostnaden var den största faktorn till att inte fortsätta med frivillig revision i företagen. Men av de 790 företagen i undersökningen var det endast 43 företag som kunde styrka att kostnadsbesparingar gjorts som en följd av utebliven revision (Collis, 2003).

Om företagen beslutar att avstå från den årliga revisionen förväntas kostnaderna för förberedande av redovisningen öka istället. Detta på grund av att företagen anlitar utomstående redovisningskonsulter då skyddsnetet från revisionen försvinner. På detta vis säkrar företagen upp redovisningsarbetet genom att lägga mer kostnader på redovisningstjänster, istället för att lägga kostnader på revision. Här menar Collis och Jarvis (2005) att kostnaden för revision försvinner, men läggs i majoriteten av företagen istället på redovisningskonsulter.

Inför lagändringen gällande revisionsplikt som trädde ikraft den 1 november 2010 utfördes många olika typer av rapporter, vetenskapliga artiklar och examensarbeten om förväntningarna och den påverkan som lagändringen skulle kunna tänkas få (Thorell & Norberg, 2005; Andersson & Norling, 2006; Collis, 2010). Nu har det gått drygt två år efter avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag och vi kan nu börja identifiera de faktiska effekterna/konsekvenserna som lagändringen har medfört.

Det går att se på avskaffandet ur olika perspektiv som till exempel ur revisionsbyråernas perspektiv, skatteverkets perspektiv och kreditgivarnas perspektiv. Men eftersom det är för företagens skull lagändringen infördes (SOU, 2008:32; Rydberg, 2011) och det är endast representanter från dem som kan berätta om huruvida lagen om avskaffande av revisionsplikten haft någon effekt, är fokus för denna studie hur de små aktiebolagen har påverkats av lagändringen.

Svenskt Näringsliv gjorde en undersökning angående revisionsplikt, där kom Thorell och Norberg (2005) fram till att fördelarna för avskaffandet av lagstadgad revision är lägre kostnader för företagen. Även Collis och Jarvis (2005) tar upp argumentet att revision innebär väsentligt högre kostnader för företagen, men att det utan revision istället kan generera högre kostnader i redovisningstjänster (Collis, 2010). Rydberg (2011) tar också upp som huvudargument mot revisionsplikt, minskade kostnader för aktiebolagen och att detta kommer att leda till en bättre konkurrens på marknaden. En av Andersson och Norling (2006) slutsats var att de flesta företagen ville att revisionsplikten skulle avskaffas eftersom de ansåg att kostnaden av revisionen väger tyngre än nyttan.

Thorell & Norberg (2005) ansåg att företagen eventuellt behöver behålla revision, om bankerna skulle komma att ställa detta som krav för kreditgivning. Revision är på så vis positivt associerat med företagets förhållande med dess intressenter och aktieägare menar även Collis (2010). FAR:s huvudsakliga argument för företagen att fortsätta med revisionen är att upprätthålla förtroendet hos kunder, leverantörer, samarbetspartners, kreditgivare och andra som företaget är i behov av (Rydberg, 2011). De menar att avskaffandet av revisionsplikten därmed kommer leda till att fler ändamålsenliga redovisningstjänster kommer att utvecklas på marknaden på grund av fri konkurrens. Nackdelarna med ett undantag från revisionsplikt påverkar i första hand vissa samhällsaspekter. Där skattekontrollen och en ökad brottslighet är de två mest omdebatterade ämnena (Thorell & Norberg, 2005).

De företagarna som ville ha kvar revisionsplikten ansåg att konsekvenserna av ett avskaffande skulle leda till flera felaktigheter i företagets ekonomiska redovisning (Andersson & Norling, 2006). Collis (2010) uppmärksammar att behålla revision innebär bättre koll och framför allt en till synes bättre insyn i företagets bokföring, för företagets ledning.

Forskning har visat att olika företag påverkas av en förändring på olika sätt beroende på olika organisatoriska faktorer (Capasso & Cefis, 2012). Forskning har också visat att företag anpassar sig till sin omgivning på olika sätt (DiMaggio & Powell, 1983) och försöker på olika sätt skapa legitimitet (Power, 2003). Företag försöker ständigt på olika sätt att möta samhällets intressenters olika krav samt förväntningar (Pasewark, Shockley, & Wilkerson JR, 1995)

När det gäller slopad revisionsplikt, som innebär att företagare måste göra ett aktivt val, torde till exempel etablerade och nyetablerade företag ha olika förutsättningar (Rydberg, 2011). Detta till exempel på grund av att det finns siffror som pekar på att nyetablerade företag löper tre gånger större risk att gå i konkurs än företag som varit verksamma i mer än två år (Creditsafe, 2013). Även ekonomiska mål och strategier som finns, formell struktur eller styrning av bolaget (Jacobsen & Thorsvik, 2008) är viktiga organisatoriska faktorer som torde vara viktiga faktorer när det gäller anpassning till och påverkan av omgivningen. Dessutom tillhör faktorer som företags storlek (Capasso & Cefis, 2012) och lönsamhet (Carmeli, 2008) sådana faktorer som påverkar företags förutsättningar och därmed utfall av förändringar i omgivningen.

Förväntningarna vi har funnit handlar om hur företagens förtroende påverkats av revisionens avskaffande och uteblivenhet. Vi har förväntningar direkt kopplade till förtroende och legitimitet, vidare har vi förväntningar kopplade till kostnader som påverkas av hur intressenter ser på företag utan reviderat material. En del förväntningar kopplas också till ledningen som är en viktig intressent och en del handlar om brottslighet till följd av avskaffandet av revisionsplikten.

Problemdiskussionen har innefattat revisionens påverkan på kostnader, administration, förtroendet hos intressenterna, brottsaspekter samt ledningens insyn i företaget. Där den faktorn som varit mest debatterad är kostnadsfrågan eftersom det är just det argumentet som föranledde lagförslaget om revisionspliktens avskaffande (SOU, 2008:32). Som tidigare anförts har det gått två år sedan avskaffandet av revisionsplikt och först nu kan man börja titta på effekterna av lagändringen.

1.3 Problemformulering

Ovanförda diskussion leder fram till följande problemformulering:

Hur förklarar små företags organisatoriska faktorer överensstämmelse mellan förväntningar på och utfall av revisionspliktens avskaffande?

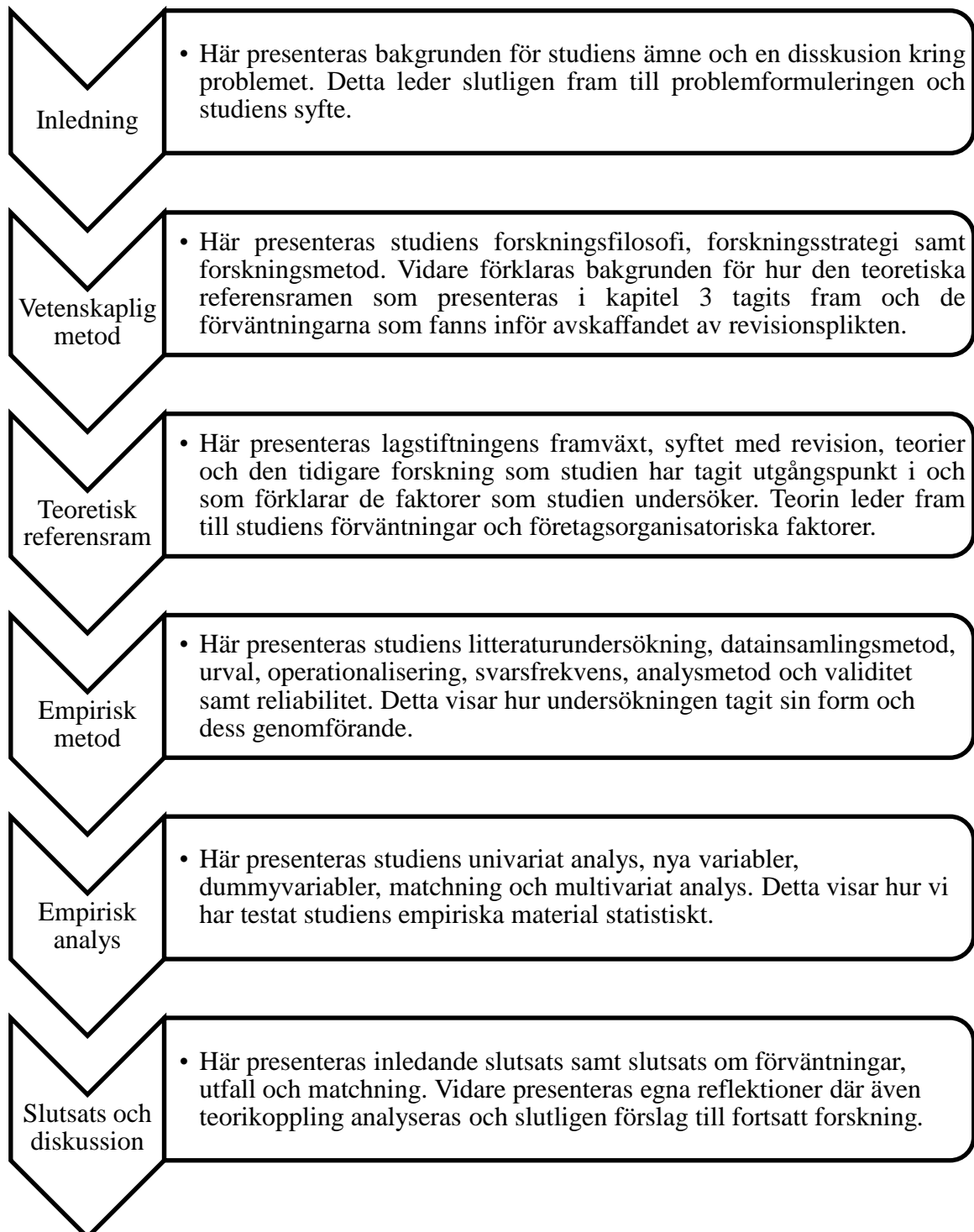
1.4 Syfte

Syftet med uppsatsen är att förklara hur avskaffandet av revisionsplikten påverkat små svenska aktiebolag, detta kommer att göras genom att jämföra hur förväntningarna på avskaffandet överensstämmer med utfallen och förklara hur olika organisatoriska faktorer påverkat utfallen.

1.5 Avgränsning

Revisionsplikten påverkar många olika aktörer på marknaden. För att få ett resultat som är i relation med syftet och målsättning för lagändringen, har uppsatsen avgränsats till små svenska aktiebolag. Avgränsningen är gjord till små svenska aktiebolag eftersom det är dessa som har valmöjligheten till revision eller inte revision.

1.6 Disposition

Kapitel 2

Vetenskaplig metod

I detta kapitel presenteras studiens forskningsfilosofi, forskningsstrategi samt forskningsmetod. Vidare förklaras bakgrunden för hur den teoretiska referensramen som presenteras i kapitel 3 tagits fram och de förväntningarna som fanns inför avskaffandet av revisionsplikten.

2.1 Forskningsfilosofi

Forskningsfilosofin i denna studie har sin utgångspunkt i det positivistiska synsättet. Det positivistiska synsättet bygger på föreställning om att verkligheten finns och kan studeras med objektiva mätmetoder (Guvå & Hylander, 2003). Kunskapen som framkommer ur ett positivistiskt synsätt anses vara objektivt och oberoende av vilka värderingar vi har (Bryman & Bell, 2011). Syftet med vår studie är att identifiera förväntningar som framställdes innan avregleringen av revisionsplikten och sedan jämföra dem med det verkliga utfallet. För att vidare förklara hur revisionspliktens avskaffande faktiskt påverkat små svenska aktiebolag, har vi utgått från företagens organisatoriska faktorer. Vår studie utgår från tidigare forskning och befintliga teorier, för att skapa föreställningar och formulera förväntningar. Detta ger möjligheten att mäta och iakttä verkligheten i syfte att göra generaliseringar (Bryman & Bell, 2011). På så vis kommer vi att försöka förklara utfallen och varför olika observerade förväntningar inträffat eller ej med hjälp av organisatoriska faktorer.

2.2 Forskningsstrategi

Forskningsstrategi handlar om val av teoretisk ansats. Alternativen som finns är deduktiv och induktiv ansats. Den deduktiva ansatsen baseras på de teorier och forskning som finns för att skapa förståelse och utveckla hypoteser som sedan accepteras eller förkastats. I motsats till den deduktiva ansatsen finner vi den induktiva ansatsen som innebär man börjar med att samla empirisk information för att sedan utveckla teorier (Bryman & Bell, 2011). Denna uppsats har en förklarande forskningsansats med en deduktiv forskningsstrategi, eftersom förberedelsen av den empiriska studien görs genom att studera teorin. För att utveckla en teoretisk referensram har vi utgått från befintlig teori och vetenskapliga studier för att forma förväntningar. Vidare kommer dessa förväntningar ge möjligheten att mäta och iakttä

verkligheten i syfte att göra generaliseringar. Dessa generaliseringar skall styrkas av de företagens olika organisatoriska faktorer.

2.3 Forskningsmetod

Vid val av forskningsmetod finns det två olika metoder att tillgå. Antingen den kvantitativa metoden som innebär att samla en stor mängd data som bas för sin forskning eller den kvalitativa metoden som innebär att färre och mer djupgående data utvinns från exempelvis intervjuer (Bryman & Bell, 2011). Vi har valt att använda oss av den kvantitativa metoden eftersom vi behöver utföra en bred undersökning för att göra jämförelser och dra generella slutsatser. Jämförelserna är mellan de förväntningar som fanns innan avregleringen av revisionsplikten och det faktiska utfallen. Studien handlar i huvudsak om en avstämning mellan förväntningar och utfall. Att testa dessa på ett fåtal och få mer djupgående förklaring är inte av intresse för studien. Vid endast ett fåtal respondenter skulle studien inte kunna dra värdefulla generaliseringar, eftersom vikten ligger i att bevisa om förväntningarna besannats eller inte. Syftet är inte endast att studera om förväntningarna stämmer överens eller inte stämmer överens med ett specifikt företag. Intresset för studie är att förklara hur lagstiftningen har påverkat små svenska aktiebolag genom att dra slutsatser från företagsorganisatoriska faktorer utifrån resultaten av utfallen. Avstämningen bör ha en stor mängd data för att verkligen få ett värdefullt resultat och minimera den statistiska felmarginalen. Studien kommer således att genomföras med en enkätstudie som sedan kommer att kompletteras med en dokumentstudie. Dokumentstudien görs av företagens årsredovisningar i syfte att ta fram företagens ekonomiska prestationer samt för att minska frågorna på enkätundersökningen. Fördelar med den kvantitativa metoden är att analysen ger en solid grund och att etablerade statistiska tester skapar trovärdighet vid tolkning av resultat. Presentationen av resultaten är vidare enkla att läsa av samt förstå. Nackdelar och kritik gällande metoden är att kvantitativ data går att manipuleras så att forskaren får ett önskvärt resultat samt att analysen inte blir bättre än materialet som undersökts (Bryman & Bell, 2011).

2.4 Teoretisk referensram och förväntningar

Revision syftar till att ge *försäkran* för principalen från agenten (Carrington, 2010). Detta är i linje med agentteorin (Jensen & Meckling, 1976), som innebär att informationsasymmetrin mellan principalen och agenten minskas med hjälp av externa revisorer (Tabone & Baldacchino, 2003). I detta sammanhang ser vi samhället och företagens intressenter som principalen och företagen som agenterna då dessa kan agera opportunistiskt då revisionsplikten avskaffas. Principalen ska därmed få denna *försäkran* att agenten inte skall

agera för sitt eget bästa utan för samhället. Vidare tar intressentteorin an gällande den *komfort* revisionen skall ge företagets intressenter. Slutligen finner vi legitimitetsteorin för den legitimitet som revisionen ger företaget trovärdighet som helhet, både för externa och interna intressenter (Carrington, 2010).

De olika förväntningar vi har tagit fram ur tidigare forskning är basen för vår studie och det är dem som ska ställas mot de faktiska utfallen. Av resultatet ska det sedan undersökas vilka företagsorganisatoriska faktorer som påverkat huruvida förväntningarna överensstämmer med utfallen. I vår studie vill vi använda faktorerna ålder, bransch, storlek och ekonomiska prestationer mot de förväntningarna vi har listat. Detta för att i sin tur att försöka förklara hur revisionspliktens avskaffande har påverkat små svenska aktiebolag.

Kapitel 3

Teoretisk referensram

I detta kapitel presenteras lagstiftningens framväxt, syftet med revision, teorier och den tidigare forskning som studien har tagit utgångspunkt i och som förklarar de faktorer som studien undersöker. Teorin leder fram till studiens förväntningar och företagsorganisatoriska faktorer.

3.1 Lagstiftningens framväxt

I Sverige försörjde sig enbart 10 procent av befolkningen genom handel, tjänster eller kommunikation ända fram till 1800-talet. Detta var anledningen till att det dröjde ända fram till år 1848 innan aktiebolagslagen upprättades (Wallerstedt, 2009). Tack vare aktiebolagslagens tillkomst fanns nu möjligheten att bedriva egen verksamhet med begränsat personligt ansvar av satsade pengar. Behovet av revision hade inte funnits innan men sedan industrialiseringens framväxt under 1800-talet och upprättandet av aktiebolagslagen började ett behov av granskning uppstå. Avståndet växte mellan ägarna och de som förvaltade företaget, som en följd av att behov av riskkapital ökat. De ägare som tidigare hade haft insyn i företagets förvaltning ville ha garantier för att företaget drevs på ett sådant sätt att borgenärernas intresse inte åsidosattes. På grund av denna diskussion infördes 1895 krav på revision i dåvarande aktiebolagslag, där bolagets betalningsströmmar skulle granskas (Diamant, 2004). Revisionsplikten har sedan dess alltid funnits med i aktiebolagslagen. Det som däremot inte stod med i lagen 1895 var att dessa revisorer inte behövde vara auktoriserade eller godkända, lagen sa heller inget om att revisorn behövde vara oberoende av bolaget som revisorn ska granska (Carrington, 2010).

Under början av 1900-talet utvecklades revisionslagstiftningen vidare, då det inte ansågs att gällande lagstiftning gav tillräckligt med skydd åt företagets alla intressenter. Oberoendekravet till bolaget och styrelsen kom bland annat att införas under denna period. Oberoendekravet kom att regleras i aktiebolagslagen som utkom 1910. Detta innebar att revisorerna inte längre själva fick medverka i företaget som de granskade och att styrelseledamöter inte längre fick vara med och utse vilken revisor som bolaget skulle anlita (Wallerstedt, 2009). Samtidigt som utformandet av denna lag, inrättades ett auktorisationsförfarande för revisorerna. Stockholms andelskammare fungerade som ett

tillsynsorgan över revisorerna och det var de som år 1912 fattade beslut om att auktorisera revisorerna, som vi har än idag (Larsson, 2005). Föreningen Auktoriserade Revisorer (FAR) grundades år 1923 och verkar fortfarande genom att ge ut rekommendationer för revision samt redovisning (SOU, 2008:32). Efter en sammanslagning med Svenska Revisorsamfundet år 2006 kom de att kallas FAR SRS fram till år 2010 men som nu bytt namn till FAR.

Den mest signifikanta händelsen för revisionsyrket var Kreugerkraschen år 1932 som hade utlöst en massiv kritik mot professionen. År 1944 förändrades därför aktiebolagslagen igen där det sattes upp ett kompetenskrav på revisorerna. Dessutom betonades oberoende kravet som en viktig förutsättning för att revisorn ska kunna utföra sina uppgifter (Larsson, 2005). Införandet av den nya lagen innebar att det blev lag på att börsnoterade bolag var tvungna att ha auktoriserade revisorer som granskade bolaget (Rydberg, 2011).

I ett PM från BRÅ 1978 rekommenderar arbetsgruppen att alla aktiebolag på sikt ska ha minst en kvalificerad revisor. Anledningen till detta var för att bekämpa den ekonomiska brottslighet och annan oegentlighet som kan förekomma i samband med näringsverksamhet. Då de i en undersökning som BRÅ gjorde visat sig att den ekonomiska brottsligheten oftast förekom i de bolag som enligt lag inte var tvungna att använda sig av en kvalificerad revisor (SOU, 2008:32). Förslaget ledde efter ett par år till ny lagstiftning med innebörden att revisionsplikten skulle utvidgas till alla aktiebolag i Sverige. Reformen genomfördes i två steg mellan den 1 januari 1983 då alla nybildade aktiebolag blev tvungna att utse en revisor och 1988 då även äldre aktiebolag fick göra detsamma (Rydberg, 2011).

I Sverige tillsatte regeringen den 7 september 2006 en utredning för att se över regelförenklingar för små aktiebolag (SOU, 2008:32). Utredningen visade att en stor del av små företags kostnader kunde härledas till revisionen. Regeringen beslutade då trots samhällets bekräftade nytta med revision, efter utredningens utfall att ompröva bestämmelserna gällande revisionsplikt i de mindre bolagen (Prop, 2009/10:204). Lagen om frivillig revision infördes den 1 november 2010. Än idag finns revisionen för att skapa förtroende mellan företag och intressenter. Att det blev en nyckelfråga i just aktiebolag har att göra med att ägarna själva inte är ansvariga för företagets skulder och därför är en tillförlitlig redovisning avgörande för att locka intressenternas intresse (Carrington, 2010).

3.2 Revisionens syfte

Revision i Sverige syftar till att granska och kvalitetssäkra företagets ekonomiska information samt ledningens och styrelsens förvaltning (FAR, 2011). I aktiebolag ansvarar inte ägarna för

företagens skulder vilket innebär att bolagets intressenter är mer beroende av att den ekonomiska informationen är redovisad på ett korrekt sätt (1 kap, 3 § ABL). Revisorn granskar företagets årsredovisning eller endast årsbokslutet. Slutsatserna av denna granskning rapporterar sedan revisorn i en revisionsberättelse, som läggs i slutet av det granskade dokumentet (FAR, 2011). Av revisionsberättelsen bör det framgå ur företagets intresse att redovisningen inte innehåller några felaktigheter (Carrington, 2010). Revision ur den nationalekonomiska traditionen kan delas in i tre olika teorier. Först finner vi *försäkran* som innebär att revision ger försäkran att företaget sköts på ett effektivt sätt ur principalens perspektiv. Vidare kommer *förbättring* som en teori, vilket innebär att revisorn ger en bra kvalitet och har uppgift att ge de råd som gör det redovisade informationen tydligare för intressenter till företaget. Tills sist syftar revision att ge *försäkring* då revisorn tar över delar av ansvaret för att redovisningens innehåll stämmer och är riktigt, om nu revisorn inte noterar några felaktigheter. På så vis får företagaren en utomstående person som ska stå för den del av redovisningen som godkänts av denne. Detta innebär i sin tur att företagaren kan lita på att revisionen fullgörs på ett korrekt sätt, eftersom revisorn har ett eget intresse av att göra sin del på rätt sätt (Carrington, 2010).

För att ge ett sociologiskt perspektiv på revision kan man förklara att revision ger *komfort* för företaget och utomstående intressenter som vill investera i bolaget (Pentland, 1993; Carrington, 2010). Komfort kan i denna situation översättas till trygghet och gör sig gällande även för revisorn. Han eller hon ska känna sig komfortabel och nöjd att avsluta revisionen vid lämpligt tillfälle. Revisorn granskar inte alla uppgifter utan det som anses vara väsentligt och det handlar om att känna *komfort* att avsluta arbete vid rätt tillfälle (Carrington, 2010). Revisorerna i Sverige fokuserar på sin egen *komfort* (Öhman, Häckner, Jansson, & Tschudi, 2006) revisionen i sin tur bidrar med *komfort* till företagets intressenter. Avslutningsvis kan legitimitetsteorin användas för att förklara syftet med revision, eftersom revision ger *legitimitet* kring den finansiella rapporten. Revisorn kan påverka om redovisningen inte skötts på rätt sätt eller godkänna om bokföringen stämmer med standarder för hur det skall utföras. Företaget skapar legitimitet genom att revisorn godkänner dessa olika uppgifter och på så vis upprätthåller man trovärdighet gällande sina olika intressenter (Carrington, 2010).

3.3 Agentteorin

Jensen och Meckling (1976) definierar en agentrelation som ett avtal enligt vilket en eller flera personer, som då räknas som principalen, anlitar en annan person, som klassas som agenten, att utföra ett uppdrag som ligger i principalens intresse. Genom ett kontrakt

engagerar principalen agenten för att utföra en tjänst, och av den anledningen delegeras beslutsfattandet från principalen till agenten. Eftersom de båda parterna anses vara nyttomaximerande kommer agenten inte alltid att handla i principalens intresse. Detta leder till att agentkostnader uppstår och dessa utgörs av kostnader som agenten gör av med på grund av sin egen välfärd. Kostnader uppstår även för att kontrollera att agenten handlar i principalens intresse (Eisenhardt, 1989). Detta är det fundamentala med agentteorin och i samhället kan denna relation ses som att företagen är agenterna och att samhället samt företagens intressenter är principaler. Genom att anlita en oberoende granskare ger det en kontroll av att agenten handlar i principalens intresse. Även Deegan och Unerman (2011) betonar vikten av revision för att undvika onödiga agentkostnader men även för att minska konflikten mellan principalen och agenten.

3.4 Institutionell teori

Revision kan i den kapitalistiska västvärlden ses som en institutionell mekanism. Revisionen måste ständigt möta samhällets olika krav och förväntningar (Pasewark et al, 1995). Vidare tar regler och standarder inom revision form från ekonomiska, politiska, sociala och lagenliga förändringar pressade av samhället i stort (Power, 2003). Institutionell teori är en teoribildning som förklarar hur organisationer styrs av tillfälliga trender och omgivande faktorer. Grunden för teorin är på en bred nivå hur organisationer anpassar sig för att upprätthålla eller skapa legitimitet (Deegan & Unerman, 2011). Det finns två olika dimensioner vid sättet att anpassa sin organisation. DiMaggio och Powell (1983) förklarar den ena dimensionen som *isomorphism*. Detta innebär att organisationen anpassar sig efter hur andra organisationer har anpassat sig. Detta kan göra på tre olika sätt. Antingen genom en *coercive isomorphism* som innebär att organisationen pressas av intressenter att förändra sig. Vidare finns *mimetic isomorphism* som innebär att organisationer härmar eller kopierar sätt från andra för att bibehålla sin legitimitet och skapa konkurrenskraft. Den sista benämner DiMaggio och Powell (1983) som *normative isomorphism* som innebär att man ändrar sin organisation efter gruppens sätt att utföra den nya normen. Den andra dimensionen är *decoupling* innebär att organisationen utger sig för att utföra vissa sätt men gör det inte helt fullt ut (Deegan & Unerman, 2011).

Gällande revisionspliktens avskaffande var Sverige ganska sent efter stora delar av den europeiska unionen. Inom EU var det många länder som redan avskaffat den och dessutom i större utsträckningen än i Sverige som den bara gäller för små aktiebolag. Vilket innebär att revisionspliktens avskaffande berörde en större andel företag, som till exempel i England som

införde lagen 2003, där lagen även omfattar för medelstora företag (Collis & Jarvis, 2005). Andra länder som till exempel Polen har fortfarande inte avskaffat revisionsplikten, men Brody, Moscovice och Wnek (2005) studie visar att landet har efter en *mimetic isomorphism* följt EU olika standarder för revision och författarna tror att även avskaffandet av revisionsplikten för åtminstone små företag i Polen kommer att ske inom kort. Vidare för koppla den institutionella teorin till avskaffandet av revisionsplikten i Sverige, kan man se ett tydligt sätt att Sverige försökt följa normen från andra EU länders sätt att lagreglera revisionsplikten (Öhman & Wallerstedt, 2012). Detta förefaller då efter DiMaggios och Powells (1983) *normative isomorphism*. Allt eftersom Sverige har följt andra EU länders regelverk gällande revisionsplikten, som i sin tur har skapat en norm som nu mer Sverige är en del av. Sverige har således följt gruppens sätt att reglera.

Den institutionella teorin kopplat till de små svenska aktiebolagen handlar till stor del om ett *mimetic* sätt att förhålla sig till sin omgivning. Den *mimetic isomorphismen* handlar om att härma andra på grund av osäkerhet och att skapa konkurrenskraftighet samt legitimitet (Deegan & Unerman, 2011). Zabihollah (2004) skriver att en revisors omdöme påverkar trovärdigheten för ett företags finansiella information. Trots avskaffandet av revisionsplikten kan detta innebära att företag väljer att behålla revision. Åter till att skapa legitimitet och förtroende gentemot sina olika intressenter. Detta kan i sin tur påverkas av hur andra små företag gör gällande den årliga revisionen. Visar det sig att företag valt att inte ha revision och att detta inte påverkat förtroendet, kan det leda till att andra bolag också väljer bort revision. På så vis härmar företagen varandras beteende. Detta sätt kan även leda till ett omvänt sätt där bolag som behåller den årliga revisionen ökar sin konkurrenskraft. Detta innebära bättre kreditgivning och lägre kostnader för banklån om man har kvar den årliga revisionen (Rodriguez & Alegria, 2012).

3.5 Legitimitets- och intressentteori

Enligt legitimitetsteorin följer en organisation de normer och regler som gäller för branschen de verkar i. Legitimitet handlar om att skapa förtroende för samhället i stort. Legitimiteten i sin tur bidrar till att en organisation överlever på sikt. Offentliga årliga rapporter som till exempel en reviderad årsredovisning kan vara ett sätt att upprätthålla legitimitet för ett företag. Intressentteorin i sin tur handlar om att skapa förtroende för vissa delar av samhället. Dessa delar benämns som företagets intressenter, som i sin tur på olika sätt har inflytande på organisationens sätt att verka (Deegan & Unerman, 2011).

I tidigare forskning kopplar Power (2003) revision med legitimitet i och med att revision importerar och exporterar just förtroende. Vidare handlar det om att ständigt anpassa branschen efter omvärldens förändringar, annars fortsätter inte revisionen att bidra med legitimitet (Power, 2003). Det är en stor del av vår studie att svara på om legitimitet och intressenters förtroende påverkar små svenska aktiebolag vid utebliven revision.

3.6 Debatten

Motivet för avskaffandet var att man skulle minska kostnadsbördan att anlita en revisor för små svenska aktiebolag. Förändringen innebär dessutom att man i Sverige anpassar sig efter internationella förhållanden eftersom lagen redan gäller för många europeiska länder (Carrington, 2010).

Många menar att lagen ger revisionen ett större värde eftersom den nu ger indikation på tydlighet istället för att vara obligatoriskt. De som nu har revision har det inte för att de måste, utan för att de vill skicka signaler på ett synligt värde (Carrington, 2010). En annan antydning är att redovisnings- och revisionstjänster kommer att bli bättre för företagaren eftersom konkurrensen inom revisionsbranschen kommer att öka och på så vis leda till fler ändamålsenliga redovisningstjänster (Thorell & Norberg, 2005).

Debatten tar sedan vid de mer negativt inriktade förväntningar angående lagen om avskaffandet av revisionsplikten. Detta gäller främst de intressenter som kräver en trygghet i att företagets ekonomiska information har granskats. Långgivare, banker och leverantörer ser enligt förväntan positivt på revision och i motsats negativt på lagen om avskaffandet (Carrington, 2010).

3.7 Förväntningar

Inför lagändringen gällande revisionsplikt som trädde ikraft den 1 november 2010 genomfördes många rapporter, vetenskapliga artiklar och examensarbeten om förväntningarna och den påverkan som lagändringen skulle kunna tänkas få (Thorell & Norberg, 2005; Andersson & Norling, 2006; Collis, 2010). Dessa förväntningar har vi sammanställt och delat upp i fem kategorier: kostnader, administration, förtroende, ledning och brott.

3.7.1 Kostnadsrelaterade förväntningar

Revisionskostnaden är en av de främsta anledningarna till att revisionsplikten i Sverige avskaffades för små svenska bolag (SOU, 2008:32). Detta innebär en kostnadsbesparing för aktiebolagen med 15 000 SEK per år (Prop, 2009/10:204). En av Andersson och Norling

(2006) slutsats var att de flesta företagen vill att revisionsplikten skall avskaffas eftersom de anser att kostnaden av revisionen väger tyngre än nyttan. Även Thorell och Norberg (2005) och Rydberg (2011) tar upp att kostnaden för de små företagen, är den största anledningen till ett avskaffande av revisionsplikten. Detta är således en positiv förväntan för de små företagen då revisionsplikten avskaffades. Till detta kopplas då även att det blir mer lönsamt att driva ett mindre företag då företaget sparar in höga revisionskostnader (SOU, 2008:32). Även detta resulterar i en positiv förväntan för företagen då de får resurser över att lägga på andra till exempel vinstdrivande delar av sin verksamhet.

Baksidan av att avskaffa revisionsplikten är att konsultationskostnaderna inom redovisningsområdet kan komma att öka. Detta kom Collis och Jarvis (2005) fram till i sin studie där de fann att om kostnaden för revision kommer att försvinna, så kommer majoriteten av företagen istället att lägga dessa på redovisningskonsulter. Där redovisningskonsulter anlitas för att säkra upp att redovisningen utförs enligt gällande regler och standarder då skyddsnetet från revisorerna har försvunnit. Detta innebär en negativ förväntning till följd av avskaffandet av revisionsplikten.

Rodriguez och Algeria (2012) gjorde en studie i syfte att undersöka hur revisionen påverkar banker och långgivares agerande då ett företag använder sig av en respekterad revisor. Deras resultat av studien var att banker och långgivare sänker räntekostnaderna om företagen valt att använda en respekterad revisor (Rodriguez & Alegria, 2012). Samma slutsats kom Guiral-Contreras, Gonzalo-Angulo och Rodgers (2007) fram till fast omvänt, det vill säga att ett företag som inte använt sig av en revisor tenderar till att få sämre bankränta vid förhandling med till exempel banker och andra långgivare. Detta är därmed en negativ förväntning för företagen då räntan för banklån kommer att bli högre vid avskaffandet av revisionen. Vidare innefattar det också sämre kreditgivning från leverantörerna då dessa inte har samma säkert från ett företag utan revisor som ett företag med en revisor (Rydberg, 2011). Sämre kreditgivning från leverantörerna är också en negativ förväntning till följd av avskaffandet av revisionsplikten.

Avslutningsvis kan avskaffandet av revisionsplikten leda till att fler ändamålsenliga redovisningstjänster kommer att utvecklas på marknaden på grund av fri konkurrens (Rydberg, 2011). Även SOU (2008:32) menar på att fler redovisningstjänster kommer att utvecklas på marknaden som är bättre anpassat för det specifika företaget. Vilket ger de svenska företagen bättre förutsättningar att möta den hårdnande konkurrensen från företag

som idag inte har revisionsplikt. Detta är alltså en positiv förväntan av avskaffandet av revisionsplikten, då företagen får bättre anpassade konsulttjänster inom redovisning och revision.

3.7.2 Administrativa

Under 2000-talet har entreprenörskap lyfts fram som en av de viktigaste positiva krafterna i samhället med en avgörande betydelse för långsiktig ekonomisk utveckling och välbefinnande. Samtidigt har näringspolitiken i allt högre grad inriktats på att göra det enklare att starta och driva eget företag. På grund av detta ses revisionsplikten som en kostsam extern övervakning som inte stämmer överens med övriga Europa som har avskaffat revisionsplikten (SOU 2008:32; Rydberg, 2011). Att det blir enklare att driva företag är därmed en positiv förväntan på grund av avskaffandet av revisionsplikten. Att revisionsplikten avskaffas är i samma led som näringslivet vill att utvecklingen ska gå för de mindre aktiebolagen i Sverige. Då detta innebär förenklade regler och att minska den administrativa bördan för de små aktiebolagen (Clemedtson, Östman, & Brännström, 2006). Att den administrativa bördan minskar för de små aktiebolagen är även en positiv förväntan till följd av avskaffandet av revisionsplikten.

Skatteverket fordrar så korrekt information som möjligt från bolag för att kunna fastställa rätt beskattningsunderlag. När revisionen försvinner från de små svenska aktiebolagen blir informationen mindre pålitlig. Det kommer därmed med stor säkerhet att bli en ökning av både medvetna som omedvetna fel i redovisningen, vilket även kommer att avspeglas i deklARATIONERNA (SOU, 2008:32). Även Thorell och Norberg (2005) menar på att revisorernas arbete underlättar skattekontrollen, då de i sin granskning kan upptäcka bristande efterlevnad av skattreglerna. Detta innebär att avskaffandet av revisionsplikten kan leda till att påbackningen och eventuellt skattetillägg kommer att öka för de små aktiebolagen. Påbackning från skatteverket är därmed en negativ förväntan till följd av avskaffandet av revisionsplikten. I detta resonemang finner man även förväntningar om att fler felaktigheter i företagets redovisning kommer att göras då revisionsplikten försvinner. Eftersom både omedvetna och medvetna fel kommer att öka på grund av avsaknaden av en granskande revisor (SOU, 2008:32). Detta var även en av Andersson och Norling (2006) sluts i deras studie, att företagarnas ansåg att konsekvenserna av ett avskaffande av revisionsplikten främst skulle vara fler felaktigheter i företagets ekonomiska redovisning. Detta är då en negativ förväntan på grund av avskaffandet av revisionsplikten.

3.7.3 Förtroende

Förtroende för ett företag handlar om att skapa trovärdighet och legitimitet (Carrington, 2010). Egenskapen att inneha förtroende för ett företag är en av de största av de olika förväntningarna som kan påverka ett bolags tillit från olika intressenter. Reviderade och godkända bolagsredovisningar av revisorn ger de finansiella rapporterna förtroende (Carrington, 2010). Det reviderade bokslutet resulterar i mer tillförlitlig information och de finansiella rapporternas användare föredrar dem till oreviderade uttalanden (Chung & Narasimhan, 2001). Detta resulterar i den negativa förväntningen att avskaffandet av revisionsplikten kan innebära att redovisningen blir mindre trovärdig (Regeringskansliet, 2010).

Vidare kan effekten av revisionspliktens avskaffande innebära att företagen kommer att få det svårare att få banklån (Rydberg, 2011). Företag utan reviderat finansiellt material förlorar legitimitet samt förtroende från långivare och även det är en negativ förväntan av lagregleringen för små svenska aktiebolag.

Rydberg (2011) menar att effekten av utebliven revision kan innebära en negativ förväntan som resulterar till att företagen även förlorar förtroende hos sina kunder. Vidare förklaras inte, men det skulle tänkas att kunder inte har förtroende i företagets icke reviderade balansräkning och på så vis bildas misstankar om utebliven eller försenad leverans av varor. Förväntningen är således av intresse för studien att testa. Rydberg (2011) menar också att effekten av utebliven revision kan innebära att företagets förtroende får en negativ effekt på olika samarbetspartners. Detta leder även till frågan om det innebär att företag har svårare att få nya samarbetspartners tack vare beslut om att avstå från revision.

Avslutningsvis behandlas effekten från olika kreditgivare och hur deras förtroende påverkas av utebliven revision för företagets räkenskaper. Även här kan det tolkas som ett negativt utgångsläge för företaget och leda till att svårare få kreditgivning från leverantörer tack vare utebliven revision (Collis, 2010; Rydberg, 2011).

3.7.4 Brott

Effekten av utebliven revision kan även leda till ökade ekonomiska brott. Regeringen har uttalat att revisorn har bland annat som skyldighet att rapportera brott och felaktigheter i den finansiella informationen som kan vålla bolaget eller dess intressenter skada. Vid utebliven revision förloras denna extra säkerhet för intressenternas intresse och på så vis skapas en

negativ förväntan som effekt på just lagregleringen av avskaffandet av revisionsplikt (Thorell & Norberg, 2005). Även skyddet mot bedrägeri minskar av den samma anledning att varken företaget eller dess intressenter har skyddsnetet kvar som revisorn kan bidra med. Detta gäller för bedrägeri internt av exempelvis anställda som förskingrar pengar ut ur företaget och andra företag som olika sätt försöker sig till att bedra företaget (Collis, 2003; Collis, 2010). Bluffakturor utifrån kanske inte minskar på grund av revisionsplikt med upptäckten skulle kunna tänkas minska med utebliven revision. I debattartikel från Dagens Industri berättar Sandgren (2013), professor vid Stockholmsuniversitet och ordförande i institutet mot mutor, att revisor numer har en större anledning än tidigare att anmäla mutor eftersom från och med ifjol endast krävs misstanke om vårdslöst finansiering av mutbrott. Vilket innebär att en större betalning till ett välkänt skatteparadis räcker som anledning för revisorn att anmäla sin misstanke. Sandgren (2013) berättar också hur revisorn borde vara mer självständig och få starkare ställning gentemot företagaren så att det inte ses mellan fingrarna vid misstanke om brott på grund av att inte retar upp företagets ägare, för att sedan bli ersatt med annan revisor.

3.7.5 Ledning

När det gäller ledningen för ett företag kan det innebära en negativ förväntan att insynen i företagets räkenskaper försämras tack var utebliven revision. Collis (2010) menar att ledningen i ett företag känner att insynen blir betryggat vid vetskapen att den finansiella informationen är reviderad. Detta går hand i hand med den negativa förväntan av att icke reviderat material ger ledningen sämre kontroll av företagets finanser (Collis, 2010).

Ledningen i företag kan anse att utebliven revision ger försämrad kvalitet på den finansiella informationen. Detta genererar i en negativ förväntan av revisionspliktens avskaffande. I detta avseende menar inte ledningen att den finansiella informationen i sig är av dålig kvalitet utan att förmågan att utveckla kvalitén på räkenskaperna försämras. Med en revisors granskning får ledningen antingen bekräftelse att redovisningen är i sin ordning eller ett besked från revisorn att förbättring kan göras. Utifrån dessa premisser kan ledningen känna av en negativ effekt av utebliven revision (Collis, 2003; Collis, 2010).

3.7.6 Modell över förväntningar

Modell 3.1 är en sammanställning av de olika förväntningar som fanns innan revisionsplikten avskaffades 2010. Vi har sammanställt och kategoriserat förväntningarna, baserade på tidigare forskning. Vidare har vi kategoriserat förväntningar med plus- eller minustecken i modellen. Där plustecknet (+) innebär en positiv förväntning för de små svenska aktiebolagen till följd av avskaffandet av revisionsplikten medan minustecknet (-) innebär en negativ förväntning för företagen.

Modell 3.1 Modell över förväntningar

(Edlund & Eriksson, 2013)

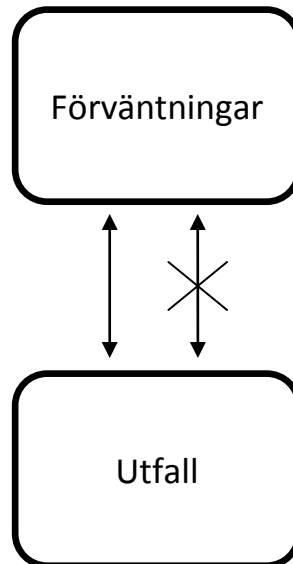
3.7 Förväntningar

<u>3.7.1 Kostnader</u>	<u>Referenser</u>
+ Lägre kostnader	SOU (2008:32)
+ Mer lönsamt att driva företag	SOU (2008:32)
- Ökade konsultationskostnader inom redovisning	Collis (2005)
- Sämre ränta för banklån	Rodriguz & Algeria (2012)
- Sämre kreditgivning från leverantörer	Rydberg (2011)
+ Fler ändamålsenliga redovisningstjänster	SOU (2008:32)
<u>3.7.2 Administration</u>	
+ Enklare att driva företag	SOU (2008:32)
+ Minska den administrativa bördan	Clemetson et al. (2006)
- Påbackning från skatteverket	Thorell & Norberg (2005)
- Fler felaktigheter i företagets redovisning	Andersson & Norling (2006)
<u>3.7.3 Förtroende</u>	
- Företagets redovisning blir mindre trovärdig	Regeringskansliet (2010)
- Svårare att få lån från banker	Rydberg (2011)
- Sämre förtroende hos kunder	Rydberg (2011)
- Svårare att få kredit från leverantörer	Collis (2010)
- Svårare att få samarbetspartner	Rydberg (2011)
- Sämre förtroende hos samarbetspartner	Rydberg (2011)
<u>3.7.3 Brott</u>	
- Ökad ekobrottslighet	Thorell & Norberg (2005)
- Skydd mot bedrägeri minskar	Collis (2003)
<u>3.7.5 Ledning</u>	
- Sämre insyn för ledningen	Collis (2010)
- Sämre kontroll för ledningen	Collis (2010)
- Försämrad kvalitet på den finansiella informationen	Collis (2003)

Resultatet av företagens uppfattningar av förväntningarna blir de utfall som bildar basen för studien. Där förväntningen antingen stämmer överens med utfallet eller ej.

Modell 3.2 Förväntningar och utfall

(Edlund & Eriksson, 2013)

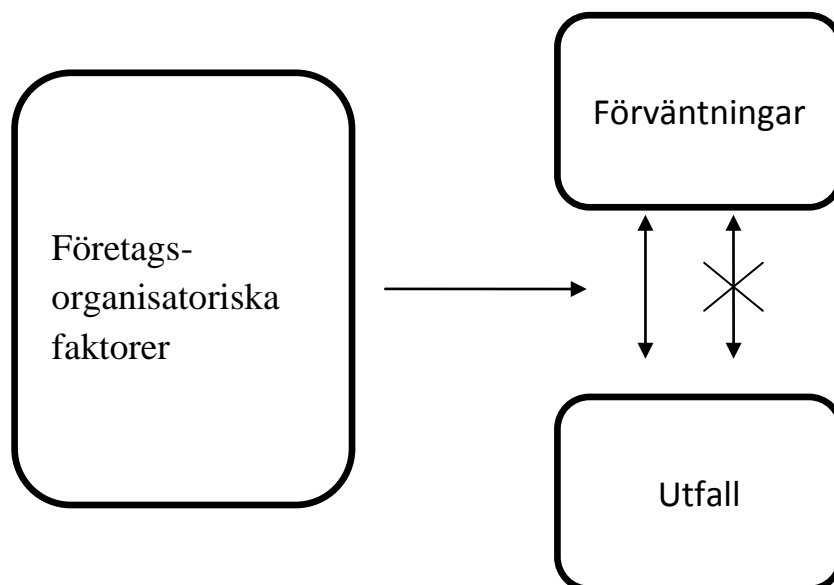

3.8 Företagsorganisatoriska faktorer

En organisation är ett system, oftast socialt som har gemensamt uppsatta mål (Jacobsen & Thorsvik, 2008). Organisationerna i vår studie är små svenska aktiebolag. Vidare tittar vi på hur delar av deras organisatoriska faktorer påverkar deras val av revision och uppfattning om identifierade förväntningar.

Organisatoriska faktorer kan vara vilka ekonomiska mål och strategier som finns, formell struktur eller styrning av bolaget (Jacobsen & Thorsvik, 2008). I vår studie vill vi testa faktorerna bransch, ålder och ekonomiska prestationer, mot de identifierade förväntningarna. Detta för att dra slutsatser och generaliseringar ur det organisatoriska perspektivet.

Resultatet av företagens uppfattningar av förväntningarna blir de utfall som jämförs med förväntningarna. Företagens olika organisatoriska faktorer förklarar varför det blivit en överensstämmelse eller ej.

3.8.1 Ålder

Vi vill titta på företagens ålder för att se om det skiljer sig mellan etablerade och nyskapade företag. Företags ålder påverkar ofta kreditgivningen från banker. Företag som varit verksamma mindre än två år anses vara en större kreditrisk. Dessa företag har oftare svårt att nå lönsamhet och etablera tillräckligt stor kundkrets. Nyetablerade företag har dessutom 3 gånger större risk att gå i konkurs (Creditsafe, 2013). Eftersom kreditgivningen är en viktig del för företag och anses ha en inverkan av revision (Collis, 2010) är detta en intressant fråga för vår studie. Det kan innebära att nyetablerade företag använder sig av revision som komplement för lägre antal verksamma år och på så vis får kredit av banker samt leverantörer.

3.8.2 Bransch

Gällande vilken bransch företaget är i, vill vi titta på vilken specifik bransch företaget är verksam i och om företaget säljer tjänster eller varor. Det är intressant att se om åsikten gällande revision skiljer sig mellan branscher och om det i vissa branscher kan ha institutionella påverkningar. Företagen måste ständigt möta samhällets olika krav och förväntningar (Pasewark et al, 1995). Vidare tar regler och standarder inom revision form från ekonomiska, politiska, sociala och lagenliga förändringar pressade av samhället i stort (Power, 2003). Gällande företagens bransch och om det skiljer sig mellan dem i valet angående revision eller inte blir därför intressant för vår studie. Även om dessa regler gör det mer viktigt för vissa branscher än andra att använda sig av revision.

3.8.3 Storlek

Storleken på företaget vill vi veta eftersom det blir en kontroll på att företagen i undersökningen inte uppfyller kravet på revision. Lagen SOU (2008:32) innefattar alla bolag som under året inte uppfyllt två av tre kriterier av:

- Fler än tre anställda i genomsnitt,
- Mer än 1,5 miljoner i balansomsättning,
- Mer än 3 miljoner i nettoomsättning

Eftersom vi endast vill undersöka små svenska aktiebolag är vidare fråga angående storlek överdådig. Intressantare vore i så fall att göra en identisk undersökning på en specifik storleksgrupp av företag.

3.8.4 Ekonomiska faktorer

De ekonomiska faktorerna som vi kommer att använda för att mäta företagets prestationer är nyckeltalen försäljningstillväxt, rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital. Här vill vi se om dessa nyckeltal har någon påverkan på företagets val av och åsikterna kring revision. Delaney och Huselid (1996) saknade finansiella mått på företagets prestationer och för att få in denna information använde de sig av frågor som bad informanterna att bedöma organisationens prestationer i förhållande till utförandet av konkurrenterna i branschen. Carmeli (2008) spann vidare på detta i sin studie där han kom fram till att den upplevda organisatoriska prestandan kunde delas upp i tre faktorer det vill säga ekonomiska prestationer, tjänsteutveckling och kvalitet och mänskliga prestationer. De ekonomiska prestationerna var baserade på nyckeltalen försäljningstillväxt, rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital (Carmeli, 2008). Därför kommer vi att använda dessa nyckeltal för att mäta företagets ekonomiska prestationer.

De ekonomiska prestationerna kan tänkas påverka uppfattningen angående förväntningarna om kostnader både positivt och negativt beroende på hur det går för företaget. Ett företag som visar goda ekonomiska prestationer kanske ser att nyttan med revision väger tyngre än kostnaden vilket då skulle kunna leda till bättre ränta från bankerna och bättre kreditgivning från leverantörerna. Collis (2003) studie visar att företag som kan välja frivillig revision kommer att välja detta eftersom de anser att fördelarna med revisionen väger upp för kostnaderna. Medan företag som det går sämre för kanske uppfattar revisionen enbart som en ekonomisk börda och ser inte nyttan med revision. Konsekvensen av att inte anlita en revisor skulle då kunna leda till sämre ränta från banker och sämre kreditgivning från leverantörerna.

I en annan studie som utfördes i Malaysia av Kamarudin, Abidin och Smith (2012), där syftet var att undersöka de faktorer som var förknippade med ett undantag för revisionsplikten bland små och medelstora företag. Deras resultat av studien är att små och medelstora företag i Malaysia inte uppfattar revisionen som värdefull för deras företag. Således känner företagen i Malaysia att de är skyldiga att ha revision på grund av revisionsplikten och inte på grund av nyttan och de förmåner som revisionen bidrar med (Kamarudin et al, 2012).

Uppfattningarna kring revision angående de administrativa förväntningarna kan tänkas förändras då de ekonomiska prestationerna förbättras och företaget därmed växer. Desto större företaget blir desto större blir det administrativa arbetet och därmed kan det med stor säkerhet bli en ökning av både medvetna som omedvetna fel i redovisningen, vilket även kommer att avspeglas i deklARATIONERNA (SOU, 2008:32). Vidare leder detta till att påbackningen och eventuella skattetillägg kommer att öka för de för de små aktiebolagen (Thorell & Norberg, 2005). På grund av dessa negativa förväntningar av avskaffandet av revisionsplikten när företagets ekonomiska prestationer ökar kan företagen tänkas välja frivillig revision för att vara säkra på att hålla sig på rätt sidan om lagen då företaget växer.

Förväntningarna kring förtroende är enbart negativa där förtroende för ett företag handlar om att skapa trovärdighet och legitimitet (Carrington, 2010). Egenskapen att inneha förtroende för ett företag är en av de största av de olika förväntningarna som kan påverka ett bolags tillit från olika intressenter. Reviderade och godkända bolagsredovisningar av revisorn ger de finansiella rapporter förtroende (Carrington, 2010). Detta kommer eventuellt att försvinna för de företagen som väljer att inte ha revisorn kvar, men de ekonomiska prestationerna skulle kunna tänkas förändra företagarnas syn på revisionen till att välja frivillig revision. Då ekonomi ser bra ut och företaget växer kan det vara tryggt att ha en revisor som inger *komfort* för företaget och externa intressenter (Öhman et al, 2006). Väljer även företagen frivillig revision på grund av de ekonomiska faktorerna försvinner även förväntningarna om att ekobrottsligheten ökar till följd av utebliven revision.

Avslutningsvis så kan den ekonomiska prestationen påverka förväntningarna om ledningen negativt. Collis (2010) menar att ledningen i ett företag känner att insynen blir betryggat vid vetskapen att den finansiella informationen är reviderad. Å ena sidan växer företaget på grund av att den ekonomiska prestationen ökar, då kommer företagets administrativa delar att växa och därmed blir ledningens insyn och kontroll sämre. Å andra sidan kan de ekonomiska

prestationerna leda till att företaget ser nyttan med att anlita en revisor och därmed få en bättre insyn och kontroll över företaget.

Kapitel 4

Empirisk metod

I detta kapitel presenteras studiens litteraturundersökning, datainsamlingsmetod, urval, operationalisering, svarsfrekvens, analysmetod och validitet samt reliabilitet. Detta visar hur undersökningen tagit sin form och dess genomförande.

4.1 Litteraturundersökning

Insamling av informationen till vår studie har genomförts genom sökningar i olika elektroniska databaser som *Summon@HKR* och *DiVA* som vi fått tillgång till via Högskolan i Kristianstad. I *Summon@HKR* har vi sökt efter vetenskapliga artiklar. Vi har huvudsakligen försökt att använda oss av vetenskapliga artiklar för att öka trovärdigheten och tillförlitligheten i den teoretiska referensramen. För att bilda en objektiv syn på området har vi försökt att använda oss av många olika författare. Vi har även försökt att använda så sent publicerade artiklar som möjligt, detta för att få tillgång till den senaste forskningen inom ämnet. Vid lite äldre artiklar har vi försökt komplettera dessa med nyare artiklar inom samma område. Men huvudsakligen har vi gått efter relevans när vi sökt i *Summon@HKR* och i andra hand efter publiceringsdatum. Sökord har exempelvis varit *audit, small companies, statutory, mandatory, exemption, organization, institutional* samt *quality*.

Förutom vetenskapliga artiklar har vi använt oss av litteratur från högskolekurser, tidskrifter, lagar och rapporter. Dessa informationskällor har vi använt när informationen har varit högst grundläggande och när vetenskapliga artiklar inte funnits tillgänglig för den informationen vi sökt. I databasen *DiVA* har vi sökt efter tidigare studier och forskning för att kunna ta fram förväntningarna som fanns innan avskaffandet av revisionsplikten. Dessa förväntningar har vi sedan verifierat och funnit i vetenskapliga artiklar, rapporter, SOU och tidsskriftartiklar, för att kunna styrka med väsentliga referenser.

4.2 Datainsamlingsmetod

Syftet med den här studien är att förklara hur avskaffandet av revisionsplikten påverkat små svenska aktiebolag, detta har gjorts genom att jämföra hur företags förväntningar på avskaffandet överensstämmer med utfallen och för att förklara hur olika organisatoriska faktorer påverkat utfallen. Det huvudsakliga empiriska materialet har samlats in med hjälp av en

enkätundersökning. Detta för att kunna göra generaliseringar. Enkäten bestod av frågor baserade på de förväntningar som vi har identifierat och skickades till företag för att få deras uppfattningar angående revisionspliktens avskaffande på små svenska företag. Detta utgör studiens primärdata eftersom den samlats in specifikt för denna aktuella studie i syfte att kunna besvara studiens problemformulering (Bryman & Bell, 2011).

Vidare har vi utfört en dokumentstudie för att få reda på företagens ekonomiska prestationer, för att kontrollera för hur de har påverkat utfallen. Företagens ekonomiska prestationer var inte med i enkätundersökningen av två anledningar. Den första anledningen var att vi ville hålla nere antalet frågor på enkäten för att få en högre svarsfrekvens. Den andra anledningen var att nyckeltalen vi ville mäta skulle räknas ut på samma sätt. Därför undersökte vi dessa nyckeltal själva efter egen mall genom att granska företagens årsredovisningar. Granskningen av årsredovisningar gjorde vi via Högskolan i Kristianstads databas *Business Retriever*. Uppgifterna vi hämtar från årsredovisningen är sekundärdata eftersom det är information som tidigare har samlats in för ett annat syfte (Bryman & Bell, 2011).

4.3 Urval

I vår studie är målpopulationen små svenska aktiebolag som har möjlighet till frivillig revision. För att revisionen ska vara frivilligt får företag inte uppfylla mer än ett av följande tre kriterier: Tre anställda, 1,5 miljoner i balansomslutning och 3 miljoner i nettoomsättning (SOU, 2008:32). Kröner och Wahlgren (2005) förklarar att målpopulationen är den del av populationen som undersöks i studien, för att erhålla ny kunskap. Eftersom hela målpopulationen ger en alldeles för stor mängd företag så kan inte en totalundersökning göras i brist på resurser. För att kunna dra slutsatser om hela populationen har vi gjort ett urval ur målpopulationen och på så vis kommit runt resursproblemet med en totalundersökning. Vi har använt oss av databasen *Business Retriever* för att få fram vårt urval av målpopulationen. Vi gjorde en utökad sökning i *Business Retriever* med följande kriterier:

- Bolagsform: Aktiebolag
- Omsättning: upp till 9 miljoner
- Anställda: 0-4
- Revisionsplikt: Företag utan revisionsplikt
- Geografisk avgränsning: Skåne Län

Denna sökning gav oss 11 685 träffar. För att enbart fånga in företagen som har möjligheten till frivillig revision och definitionen små AB sållade vi bort alla företag som hade omsättning över 3 miljoner kronor. Detta gav oss 11 071 företag. Med dessa gjorde vi ett

sannolikhetsurval så att alla hade chans att komma med. Vi sökte fram vart tjugonde företag och letade upp deras e-postadress för att kunna skicka ut enkäten elektronsikt. För att alla företagen skulle få samma sannolikhet att komma med i urvalet lottade vi fram att använda företag 5 på listan i databasen och sedan följande 25, 45, 65 och så vidare. Urvalssättet i studien kallas obundet systematiskt urval (Djurfeldt, Larsson, & Stjärnhagen, 2010). Om inte det framlottade företaget hade någon e-post tog vi det näst följande bolaget. Detta gav oss 500 företag att skicka ut enkäten till, vilket är cirka 5 % av det totala antalet företag inom målpopulationen och inom omsättningsnivån 0-3 miljoner SEK. Fördelen med detta sätt är att den procentuella andelen av företag i vår studie inom varje omsättningsnivå svarar mot hela målpopulationens olika procentuella omsättningsnivåer. De olika omsättningsnivåerna 2-3 miljoner SEK svarar för 9 % av företagen, 1-2 miljoner SEK 22 % av företagen och 0-1 miljoner SEK 69 % av företagen i hela målpopulationen och så även i vår studie med de 500 bolagen som enkäten skickades ut till. Vilket ger 45 företag med omsättning 2-3 miljoner SEK, 110 företag med 1-2 miljoner SEK i omsättning och 345 företag med 0-1 miljoner SEK i omsättning.

4.4 Operationalisering

Operationalisering innebär att man tolkar begrepp som inte är mätbara, till konkreta variabler som kan mätas. Olika begrepp kan ha olika betydelse för olika personer, vid operationalisering fångas dessa begrepp in centralt för att kunna mätas på ett likartat sätt. (Kröner & Wahlgren, 2005). Vi har använt oss av en kvantitativ metod i form av enkäter och skickat ut till små svenska aktiebolag för att få fram data och kunna testa identifierade förväntningar. Utskicket utfördes via webben och bestod av ett följebrev som förklarade studiens syfte för respondenterna (bilaga 1) och en webbenkät utformad på SurveyMonkey (bilaga 2).

4.4.1 Beroende variabler - påstående

Dem beroende variablerna i vår enkätundersökning är frågorna i *del 2* (bilaga 2). Dessa är påståenden direkt förknippade med de förväntningar som tagits upp i Modell 3.1, som företagen i studien skall ange på en sjugradig likterskala hur pass väl de uppfattar att påståendena stämmer överens eller inte (där 1 = instämmer inte alls och 7 = instämmer helt).

4.4.1.1 Kostnadsrelaterade - påstående

Påståendena *8.a-f Kostnadsrelaterade* handlar om hur företagen i vår studie uppfattar hur olika kostnader påverkas, med eller utan revision. Det är totalt sex påståenden om kostnader

för företagen och tre av dem är förväntningar som har negativ effekt av lagförändringen och tre av dem har positiv. Vid samtliga frågor tar respondenten ställning genom att markera svar längs en sjukskalig likterskala.

4.4.1.2 Administrationsrelaterade - påstående

Påståendena *9.a-d Administrationsrelaterade* handlar om hur företagen i vår studie uppfattar hur olika administrativa bördor påverkas för företag utan revision. Det är totalt fyra olika påståenden om administration för företagen att ta ställning till. Varav två är relaterade till positiva förväntningar och två till negativa förväntningar.

4.4.1.3 Förtroenderelaterade - påstående

Påståendena *10.a-f Förtroenderelaterade* handlar om hur företagen i vår studie uppfattar hur olika förtroenden från intressenter påverkas till företag utan revision. Det är totalt sex olika påstående om förtroende och samtliga förknippas med en negativ förväntning.

4.4.1.4 Brotsrelaterade - påstående

Påståendena *11.a-b Brotsrelaterade* handlar om hur företagen i vår studie uppfattar hur ekonomiska brott påverkas för företag utan revision. Där är två påstående om brott och båda har en negativ förväntan.

4.4.1.5 Ledningsrelaterade - påstående

Påståendena *12.a-c Ledningsrelaterade* handlar om hur företagen i vår studie uppfattar hur ledningen påverkas i företag utan revision. Där är totalt tre påstående att ta ställning till och samtliga är relaterade till negativa förväntningar.

4.4.1.6 Modell över förväntningar och påstående

Modell 4.1 är en sammanställning av de olika påstående som skapats av förväntningarna som fanns innan revisionsplikten avskaffades 2010. Varje förväntning har som följd ett påstående som återfinns i vår enkätundersökning. Svaren på påståendena blir utfallet av förväntningarna. Utfallen har gett antingen en matchning (match) eller icke matchning (mismatch) med motsvarande förväntningarna.

Modell 4.1 Modell över förväntningar och påstående

(Edlund & Eriksson, 2013)

3.7 Förväntningar	→	4.4.1 Beroende variabel - Påstående
3.7.1 Kostnader		4.4.1.1 Kostnadsrelaterade - påstående
<ul style="list-style-type: none"> + Lägre kostnader + Mer lönsamt att driva företag - Ökade konsultationskostnader inom redovisning - Sämre ränta för banklån - Sämre kreditgivning från leverantörer + Fler ändamålsenliga redovisningstjänster 		<ul style="list-style-type: none"> 8.a Revision är en ekonomisk börda för företag 8.b Utan revision är det mer lönsamt att driva företag 8.c Utan revision ökar konsultationskostnader inom redovisning 8.d Utan revision blir räntevillkoren för banklån sämre 8.e Utan revision blir kreditvillkoren från leverantörer sämre 8.f Utan revision skapas det fler ändamålsenliga redovisningstjänster
3.7.2 Administration		4.4.1.2 Administrationsrelaterade – påstående
<ul style="list-style-type: none"> + Enklare att driva företag + Minska den administrativa bördan - Påbackning från skatteverket - Fler felaktigheter i företagets redovisning 		<ul style="list-style-type: none"> 9.a Utan revision blir det är enklare att driva företag 9.b Utan revision minskar den administrativa bördan 9.c Utan revision ökar förfrågningarna från skatteverket 9.d Utan revision förekommer det fler felaktigheter i redovisningen
3.7.3 Förtroende		4.4.1.3 Förtroenderelaterade – påstående
<ul style="list-style-type: none"> - Företagets redovisning blir mindre trovärdig - Svårare att få lån från banker - Sämre förtroende hos kunder - Svårare att få kredit från leverantörer - Svårare att få samarbetspartner - Sämre förtroende hos samarbetspartner 		<ul style="list-style-type: none"> 10.a Utan revision blir företagets redovisning mindre trovärdig 10.b Utan revision är det svårare att få banklån 10.c Utan revision blir förtroende hos kunder sämre 10.d Utan revision är det är svårare att få kredit från leverantörer 10.e Utan revision är det svårare att få samarbetspartners 10.f Utan revision blir förtroende från samarbetspartners sämre
3.7.4 Brott		4.4.1.4 Brottsrelaterade – påstående
<ul style="list-style-type: none"> - Ökad ekobrottslighet - Skydd mot bedrägeri minskar 		<ul style="list-style-type: none"> 11.a Utan revision ökar risken för oegentligheter 11.b Utan revision har skydd mot bedrägeri minskat
3.7.5 Ledning		4.4.1.5 Ledningsrelaterade – påstående
<ul style="list-style-type: none"> - Sämre insyn för ledningen - Sämre kontroll för ledningen - Försämrade kvalitet på den finansiella informationen 		<ul style="list-style-type: none"> 12.a Utan revision får ledningen sämre insyn i företag 12.b Utan revision försämrar ledningens kontroll över företaget 12.c Utan revision blir kvalitén på den finansiella informationen sämre

4.4.2 Oberoende variabler

De oberoende variablerna syftar till att användas för att undersöka samband och likheter mellan match eller mismatch mellan förväntningarna och utfallen. De oberoende faktorerna som vi använder är företagets ålder (fråga 1, bilaga 2), bransch (fråga 5, bilaga 2), storlek (antal anställda, omsättning samt balansomslutning) och ekonomiska prestationer (försäljningstillväxt, rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital). Vi kommer att titta på hur dessa organisatoriska faktorer påverkar aktiebolagens val av revision och uppfattning om identifierade förväntningar.

4.4.2.1 Ålder på företag

Företagens ålder är en intressant aspekt för att se om nyetablerade företag väljer bort revision för att spara pengar eller använder sig av revision för att öka legitimitet mot sina intressenter. Eftersom att det finns siffror som pekar på att nyetablerade företag löper tre gånger större risk att gå i konkurs än företag som varit verksamma i mer än två år (Creditsafe, 2013).

4.4.2.2 Bransch

De branschrelaterade faktorerna kommer från diskussionen angående företagens ständiga krav att möta samhällets och intressenters olika krav samt förväntningar (Pasewark et al, 1995). Detta leder i sin tur fram intresset om huruvida olika branscher har olika krav gällande just revision och dess inverkan på företaget i respektive bransch.

4.4.2.3 Storlek

Storleken på företagen bör kontrolleras så att de följer definitionen för små svenska aktiebolag. Storleksvariablerna är antal anställda, omsättning samt balansomslutning, vilket samlats in genom dokumentstudie. Detta är även för att se om olika storleksgrupper skiljer sig angående uppfattningarna om revision. Det kan tänkas att större bolag ser revision som mer nödvändigt än mindre bolag.

4.4.2.4 Ekonomiska prestationer

De ekonomiska prestationerna som bör mätas på bolagen följs av Carmelis undersökning från 2008. Där ekonomiska prestationerna var baserade på nyckeltalen försäljningstillväxt, rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital (Carmeli, 2008). Därför kommer vi att använda dessa nyckeltal för att mäta företagets ekonomiska prestationer, vilket samlats in genom dokumentstudie. Syftet är att se om företag med goda ekonomiska förutsättningar agerar annorlunda gällande revision mot företag med sämre ekonomiska förutsättningar.

4.4.3 Kontrollvariabler

Kontrollvariabler ger en möjlighet att avslöja skensamband det vill säga statistiska samband som inte är reella orsakssamband (Djurfeldt et al, 2010). Kontrollvariabler som vi har använt i vår studie för att undvika skensamband är ålder på svarande, kön, utbildningsnivå och antal verksamma år inom branschen (erfarenhet). Även för att se om respondenterna har gjort ett aktivt val gällande användning av revision. Dessa kontrollvariabler återfinns i enkäten *del 1* frågorna 1-7 (bilaga 2). Djurfeldt et al. (2010) förklarar genom att införa kontrollvariabler kan man undersöka vilka andra faktorer än de oberoende variablerna som kan förklara variationen i dem beroende variablerna.

4.4.3.1 Ålder och kön

Tidigare studier har visat att både ålder och kön kan påverka hur riskbenägen företagaren är (Byrnes, Miller, & Schafer, 1999). Därför är det viktigt att kontrollera om dessa variabler kan påverka förväntningarna. Dessa kontrollvariabler finns därför med bland enkätens inledande frågor.

4.4.3.2 Utbildningsnivå och erfarenhet

Vidare har även företagsledares utbildningsnivå och erfarenhet visat sig påverka deras beslut och sättet att följa trender (Gitsham, 2011). Om valet av revision kan kopplas till institutionell teori (Deegan & Unerman, 2011) är dessa intressanta kontrollvariabler. Vi har därför valt att även ha utbildningsnivå och erfarenhet som våra kontrollvariabler.

4.4.3.3 Kodning kontrollvariabler

Uppgifterna om kön och utbildning är icke-numeriska variabler, medan erfarenhet är en numerisk variabel (Kröner & Wahlgren, 2005). De icke-numeriska variablerna mäts på en nominalskala, vilket innebär att de måste kategoriseras för att mätas (Kröner & Wahlgren, 2005). Vi har därför kodat de icke-numeriska variablerna så att de så att de kan användas för analys i SPSS.

Enligt Kröner och Wahlgren (2005) är kön en binär variabel då den endast kan anta två olika värden. Den numeriska variabeln antalet år erfarenhet från branschen är en kontinuerlig kvantitativ variabel, vilken kan anta värden inom ett intervall och respondenterna kan därför rangordnas utifrån sin yrkeserfarenhet (Kröner & Wahlgren, 2005).

4.5 Svarsfrekvens

Tabell 4.1 visar svarsfrekvensen 13,6 % på vårt urval av 500 bolag, vilket innebär att vi har erhållit 68 svar. För att erhålla en hög svarsfrekvens kompletterade vi enkätutskicket med ett introduktionsbrev som beskrev uppsatsens syfte och vilka som gjorde undersökningen (bilaga 1). När undersökningen hade löpt fyra arbetsdagar skickade vi ut en påminnelse till de företag som fortfarande inte hade svarat. Vilket gav undersökningen ytterligare svar och efter åtta arbetsdagar stängde vi webbundersökningen. Totalt 100 företag gav en form av svar och 400 företag svarade inte alls. Sex av företagen gav automatsvar att de ej var tillgängliga och 11 företag svarade att de inte vill eller kan delta. 15 av företagen svarade ej fullständigt och därför kunde vi inte använda dessa i studien. Dessa företag svarade endast på bakgrundsfrågorna och gav inte undersökningen något underlag. Totalt blev det 68 svar som användes som underlag i studien vilket motsvarar 13,6 %. Enligt Saunders, Lewis och Thornhill (2007) så är en svarsfrekvens på 11 % att räkna med vid webbenkätundersökningar. Därför känner vi oss bekväma med vår svarsfrekvens även om den kan anses något låg så har vi fått mer än 30 svar vilket anses vara ett stort stickprov (Djurfeldt et al, 2010).

Tabell 4.1 Svarsfrekvens

Antal utskick	500
Totalt bortfall	432
Automatsvar: ej tillgängliga	6
Vill/kan ej svara	11
Har ej svarat fullständigt	15
Har ej svarat	400
Antal svar	68
Svarsfrekvens	13,6 %

4.6 Analysmetod

I vår analys av studiens empiriska material användes statistikanalysprogrammet SPSS 20.0. Innan de statistiska testerna genomfördes bestämde vi signifikansnivå, vilket bestämmer var gränsen skall gå för om hypotesen skall förkastas eller ej (Djurfeldt et al, 2010). I vår undersökning är det förväntningarna som testas om de förekommer match/missmatch mot utfallen. Match innebär att förväntningen stämmer överens med utfallet och missmatch innebär att förväntningen inte stämmer överens. Ett slumpmässigt urval ger aldrig fullständig information om populationen. Det finns därför alltid en risk att ett beslut som baseras på sådan ofullständig information blir felaktig. Vid all hypotesprövning fastställer man själv hur stor risken ska vara att förkasta en hypotes som är riktigt (Kröner & Wahlgren, 2005).

Signifikansnivå 5 % anses vara lämpligt och vedertaget inom samhällsvetenskap (Djurfeldt et al, 2010). En signifikansnivå på 5 % innebär att p-värden $< 0,05$ anses vara signifikanta samband eller att skillnader föreligger och hypotesen förkastas ej. Inom företagsekonomin har dock en högre signifikansnivå accepterats på 10 % (Bjørnenak, 1997; Tagesson, Dahlgren, & Håkansson, 2005). Vi anser inte dessa variabler som statistiskt signifikanta utan endast som en indikation på att ett samband eller att skillnader föreligger. Därför kommer vi att använda signifikansnivå 10 % i studien.

Med hjälp av Kolmogorov-Smirnov test granskade vi om variablerna var normalfördelade. Testet visade att materialet inte var normalfördelat på signifikansnivån 5 % då nästintill alla variabler hade p-värdet 0,000 drar vi slutsatsen att variablerna inte är normalfördelat. Detta innebär att det inte kan representera hela populationen. Men eftersom svarsfrekvensen var över 30 till antalet så kan det ändå anses vara normalfördelat (Djurfeldt et al, 2010). Det innebär att generella tolkningar och slutsatser för hela populationen kan göras (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006). Vi kommer därmed att använda parametriska tester för normalfördelat material vid analysen av variablerna då dessa är mer omfattande än de tester som används på icke-normalfördelat material.

Vidare har vi utfört ett Cronbach's alpha test för att minska risken för mätfel och därmed öka sannolikheten att få ett mer rättvisande mått. Detta har gjorts genom att göra en sammanslagning av olika påståenden inom samma kategori till nya variabler (Djurfeldt & Barmark, 2009). Sedan har vi gjort en multipel regressionsanalys för att kunna hantera fler olika oberoende variabler och kontrollvariabler samtidigt (Djurfeldt & Barmark, 2009). Avslutningsvis har vi utfört en logistisk regressionsanalys för att testa hur de oberoende variablerna påverkat matchningen mellan förväntningarna och utfallen. Till skillnad från den multipla regressionsanalysen så är den beroende variabeln binär i en logistisk regressionsanalys och dess matematiska förutsättningar inte lika strikta (Djurfeldt & Barmark, 2009). Vid både multipel och logistisk regressionsanalys har vi utfört Pearson's korrelationstest, som används vid parametriska tester (Djurfeldt & Barmark, 2009).

4.7 Validitet och reliabilitet

God validitet kännetecknas av att mätinstrumentet undersöker det man önskar att undersöka. Det vill säga att de frågor som vi ställer till våra respondenter ger svar på det vi vill undersöka (Djurfeldt et al, 2010). För att vi ska få en god validitet i studien måste våra teoretiska och empiriska begrepp stämma överens och om vi inte lyckas med detta medför det att

systematiska fel uppstår (Djurfeldt et al, 2010). För att uppnå validitet är reliabiliteten nödvändig. Reliabilitet avser mätmetodens förmåga att stå emot slumpmässiga fel och därmed kunna uppnå samma resultat om undersökningen görs om av någon annan (Bryman & Bell, 2011). I kvantitativa studier är reliabiliteten viktig då urvalet ska ge svar för hela populationen ställningstaganden. För att åstadkomma hög reliabilitet i vår undersökning var vi noggranna i utformningen av enkäten. För att minska missförstånd med enkäten hade vi tydliga instruktioner om syftet samt målet med undersökningen samt hur respondenterna skulle svara på frågorna. För att minska risken för validitets- och reliabilitetsproblem testade vi enkäten (Djurfeldt et al, 2010) på en controller på ett tillverkande företag i Kristianstad. Controllern förstod syftet med enkätundersökningen och ansåg att den var frågorna kunde besvaras utan några missuppfattningar. Vid inmatning och kodning av datamaterialet i SPSS försökte vi vara så noggranna som möjligt. Detta för att minska risken för bearbetningsfel och därmed höja undersökningens tillförlitlighet. Vi har även utfört korrelationsmatriser för att kontrollera att ingen multikollinearitet föreligger (bilaga 3 & 4).

Kapitel 5

Empirisk analys

I detta kapitel presenteras univariat analys, nya variabler, dummyvariabler, matchning och multivariat analys. Detta visar hur vi har testat studiens empiriska material statistiskt.

5.1 Univariat analys

För att ge läsaren en överblicks bild över de olika variablerna i enkätundersökningen inleds den statistiska analysen med en univariat analys som förklarar variablernas fördelning, centraltendens samt spridning. Den univariata analysen fungerar därmed som en viktig inkörsport till våra frågeställningar som vi kommer att behandla med analytiska metoder (Kröner & Wahlgren, 2005). I alla statistiska undersökningar är det intressant att veta om variationen i de variabler som studeras. Därför studeras en variabel åt gången och presenteras i form av tabeller där både centralmått och spridningsmått kan utläsas (Djurfeldt et al, 2010).

Tabell 5.1 visar centraltendensen och spridningen vad gäller respondenternas svar på följande: företagets ålder, respondentens ålder och erfarenhet i antal verksamma år inom branschen.

Tabell 5.1 Företagens ålder samt respondentens ålder och erfarenhet

Kontrollvariabler	N	Minimum	Maximum	Medelvärde	Std.avvik.
Företagens ålder	68	1	31	10,03	7,864
Respondenters ålder	68	27	69	46,94	10,255
Erfarenhet	68	2	43	18,12	10,019

Tabell 5.1 visar att företagets ålder varierar mellan 1 till 31 år, vilket innebär att studien har både nyetablerade företag och företag med lång erfarenhet. Medelvärdet på företagets verksamma år är 10,03 år. Standardavvikelsen på företagets ålder är 7,864 vilket innebär observationerna är relativt spridda från medelvärdet. Ålder på respondenterna ligger mellan 27 till 69 år, vilket innebär en åldersskillnad från den yngsta till den äldsta på 42 år. Medelåldern på respondenterna är drygt 46 år och standardavvikelsen är 10,255 år, vilket innebär att observationerna är relativt spridda från medelvärdet. Respondenternas erfarenhet inom branschen varierar mellan 2 och 43 år, vilket tyder på att studien har med både relativt oerfarna och erfarna näringsidkare. Medelvärdet är 18,12 år och standardavvikelsen är 10,019 år, vilket innebär att observationerna är relativt spridda från medelvärdet.

Tabell 5.2 visar fördelning på respondenternas kön och tabell 5.3 respondenternas utbildningsnivå.

Tabell 5.2 Svaren fördelat på kön

Kön	Frekvens	Procent
Kvinna	21	30,9
Man	47	69,1
Total	68	100,00

Tabell 5.3 Svaren fördelat på utbildningsnivå

Utbildningsnivå	Frekvens	Procent
Högstadiet	5	7,4
Gymnasiet	20	29,4
Högskola/Universitet	43	63,2
Total	68	100,00

Tabell 5.2 visar att männen är en överhängande majoritet av företagare på 69,1 % jämfört med kvinnor endast på 30,9 %. Tabell 5.3 visar att majoriteten av respondenterna är högutbildade där 63,2 % har högskoleexamen, 29,4 % har gymnasieutbildning och 7,4 % har endast högstadietutbildning.

Tabell 5.4 visar företagens branschindelning och tabell 5.5 företagens val av revision.

Tabell 5.4 Svaren fördelat på bransch

Bransch	Frekvens	Procent
Energi	3	4,4
Finans	2	2,9
Fastighet	4	5,9
Hälsovård	2	2,9
Industrivaror	1	1,5
Konsumenttjänster	3	4,4
Konsumentvaror	3	4,4
Livsmedel	1	1,5
Material	1	1,5
Resor och fritid	3	4,4
Teknologi	13	19,1
Annat	32	47,1
Total	68	100,00

Tabell 5.5 Svaren fördelat på revision

Revision	Frekvens	Procent
Nej	48	70,6
Ja	20	29,4
Totalt	68	100,00

Tabell 5.4 visar en stor spridning av företagens branschtillhörighet efter indelning från Avanza's bransch kategorier (Avanza, 2013). Majoriteten av företagen valde kategorin annat, eftersom 47,1 % av företagen valde denna kategori är det obefintligt att använda den oberoende variabeln bransch vidare i studien. Tabell 5.5 visar att de flesta av företagen väljer att inte ha revision, 70,6 % av företagen i studien har aktivt valt att inte ha revision medan 29,4 % har valt att behålla revision.

Tabell 5.6 ger en överblick över företagens uppfattningar kring de påståenden som förväntningarna gav oss för studiens syfte. Här svarar företagen och ger oss de utfall som ligger till grund för studien.

Tabell 5.6 Utfall på förväntningar/påstående

Förväntningar/påståenden	N	Minimum	Maximum	Medelvärde	Std.avvik.
<u>Kostnader</u>					
Ekonomisk börda (8a)	68	1	7	4,66	2,049
Mer lönsamt (8b)	68	1	7	3,91	2,086
Konsultationskostnader (8c)	67	1	7	3,04	1,838
Banklån (8d)	68	1	7	2,69	1,548
Kreditvillkor (8e)	68	1	7	2,18	1,583
Redovisningstjänster (8f)	66	1	7	3,76	1,746
<u>Administration</u>					
Enklare (9a)	68	1	7	3,81	2,167
Administrativ börda (9b)	68	1	7	3,60	2,260
Skatteverket (9c)	68	1	7	2,60	1,649
Felaktigheter (9d)	67	1	7	2,81	1,940
<u>Förtroende</u>					
Mindre trovärdig (10a)	68	1	7	3,00	1,947
Svårare att få banklån (10b)	66	1	7	2,74	1,774
Sämre förtroende hos kunder (10c)	68	1	6	1,78	1,144
Kredit från leverantörer (10d)	67	1	6	0,85	1,306
Svårare att få samarbetspartners (10e)	68	1	6	1,62	1,051
Sämre förtroende hos samarbetspartners (10f)	68	1	6	1,72	1,195
<u>Brott</u>					
Oegentligheter (11a)	68	1	7	2,82	1,844
Bedrägeri (11b)	67	1	7	2,43	1,743
<u>Ledning</u>					
Sämre insyn (12a)	67	1	7	2,40	1,826
Sämre Kontroll (12b)	66	1	7	2,33	1,766
Finansiella informationen (12c)	66	1	7	2,42	1,710

Tabell 5.6 visar medelvärdet på varje uppfattning för påståendena skapat från förväntningarna som fanns innan avskaffandet av revisionsplikten 2010. Medelvärdet är snittet på uppfattningarna som är graderade i likterskalan 1 till 7. I alla påstående förutom fyra påstående under *Förtroende* har hela skalan 1 till 7 använts. Under *Förtroenden* har de fyra sista påståendena endast skalan 1 till 6 använts av respondenterna. Påståendena Under *Kostnader* är det endast påståendet om den ekonomiska bördan som ger medelvärde högre än fyra. Under resterande kategorier *Administration*, *Förtroende*, *Brott* och *Ledning* ligger medelvärdena på påståendena under 4. Vid fem av påståendena har inte alla 68 respondenter

svarat utan endast 67. Detta kan tänkas bero på att respondenterna har missat frågan eller inte förstått dess innebörd. Påståendena med endast 67 svar är följande; 8 c, 9 d, 10 d, 11 b och 12 a. Vid fyra av påståendena är det endast 66 respondenter som har svarat och det är följande; 8 f, 10 b, 12 b och 12 c. Även här kan det tänkas att respondenterna har missat att svara.

Tabell 5.7 visar centraltendens och spridning kring våra oberoende variabler.

Tabell 5.7 Oberoende variabler

Oberoende variabler	N	Minimum	Maximum	Medelvärde	Std.avvik.
Antal Anställda	68	0	4	1,850	0,935
Omsättning i t SEK	68	696	2960	1 801,24	608,030
Balansomslutning i t SEK	68	144	19343	1 497,72	3091,449
Försäljningstillväxt	54	-0,76	4,21	0,203	0,962
Rörelsemarginal	68	-0,53	0,49	0,074	0,171
Räntabilitet på totalt kapital	68	-1,50	1,25	0,114	0,332

Tabell 5.7 visar våra oberoende variabler. Medelvärdet på antalet anställda företagen har är 1,850 vilket innebär att dem flesta av företagen har mellan 1 och 2 anställda. Högsta antalet anställda var 4, vilket visar att det rör sig om småföretag. Omsättningen hos företagen varierade mellan 696 och 2 960 i t SEK och balansomslutningen på mellan 144 och 19 343 t SEK. Den stora spridningen i balansomslutningen beror på ett företag med höga värden i fastighetstillgångar. Vidare visar tabellen de tre nyckeltal som räknats ut för varje enskilt företag i undersökningen.

Tabell 5.8 visar balansomslutningen utan *outliers*.

Tabell 5.8 Oberoende variabeln balansomslutning

Oberoende variabler	N	Minimum	Maximum	Medelvärde	Std.avvik.
Balansomslutning i t SEK	66	144	4985	986,670	897,182

Tabell 5.8 visar en ny modell på oberoende variabeln balansomslutning där *outliers* har tagits bort. *Outliers* är värden som är kraftigt avvikanden från resterande observationer. Ger dessa värden ett missvisande medelvärde kan man ta bort de från studien (Kröner & Wahlgren, 2005). Där fanns två företag som hade höga värden på balansomslutningen då dessa bolag är aktiva i fastighetsbranschen och hade fastighetstillgångar på värden mellan 17 och 19 miljoner SEK. Eftersom dessa företag tagits bort är det numera bara 66 företag i studien inom variabeln balansomslutning. Maxvärdet går tack vare detta ned från 19 343 t SEK till 4 985 t SEK och medelvärdet går ned till 986,670 t SEK. Den nya standardavvikelsen blir 897,182 t

SEK. Det är dessa nya värden på balansomslutningen som använts fortsättningsvis för vår analys.

5.2 Nya variabler

5.2.1 Sammanslagning av variabler

Vi har grupperat påståendena inom våra olika kategorier för att underlätta matchningen mellan förväntningarna/påståendena och utfallen. Genom att göra en sammanslagning av våra påståenden till nya variabler minskar vi risken för mätfel och ökar därmed sannolikheten för att få rättvisande mått (Djurfeldt & Barmark, 2009). Detta har utförts genom att addera påståendena och sedan tagit fram medelvärde för dessa. För att sedan se om det finns någon samstämmighet mellan de olika variablerna som våra nya kategorier består av har vi utfört ett Cronbach's alpha test, vilket testar variablernas reliabilitet (Pallant, 2010). Resultatet av våra nya variabler visas i tabell 5.9.

Tabell 5.9 Cronbach's alpha test

Innehållsgrupp	N	Cronbach's Alpha
Kostnad Positiv	3	0,718
Kostnad Negativ	3	0,536
Förtroende Negativ	6	0,888
Ledning Negativ	3	0,954

För att de nya variablerna ska vara utformade på ett lämpligt vis bör de ha värde överstigande 0,7. Ju högre alpha värde desto högre grad av intern konsistens och ömsesidig korrelation mellan variablerna inom sin kategori (Djurfeldt & Barmark, 2009). Tabell 5.9 visar att tre av fyra kategorier har värde över 0,7. Kategorierna *Kostnad Positiv*, *Förtroende Negativ* och *Ledning Negativ* har alla alpha värde större än 0,7. För att utföra testet måste varje ny kategori ha minst tre variabler. För varje variabel som tillkommer i den nya kategorin, kommer värdet att öka på Cronbach's alpha test. Detta innebär att vid tillräckligt många variabler kommer testet alltid att bli signifikant. Detta kan bero på att värdet återger det höga antalet variabler istället för samstämmigheten och hänsyn måste därför tas till antal variabler som ska slås ihop (Djurfeldt & Barmark, 2009). Våra nya kategorier består av 3, 6 och 3 stycken variabler. Kategorin *Kostnad Negativ* har endast värde 0,536 och uppfyller därmed inte kravet på alpha värdet. Men vid ny forskning kan en lägre nivå på 0,6 accepteras (Hair et al, 2006). Enligt Hair et al. (2006) kan även en nivå ner till 0,4 accepteras vid nya mått som inte är etablerade, vilket innebär att även kategorin *Kostnad Negativ* accepteras.

För att undersöka om de nya variablerna är normalfördelade genomfördes ytterligare en Kolmogrov-Smirnov test. Resultatet från denna visas i tabell 5.10.

Tabell 5.10 Kolmogrov-Smirnovs test

Kolmogrov-Smirnovs test	P-värde
Kostnad Positiv	0,022
Kostnad Negativ	0,000
Förtroende Negativ	0,000
Ledning Negativ	0,000

Tabell 5.10 visar att de nya variablerna/kategorierna inte är normalfördelade enligt Kolmogrov-Smirnovs test då alla variabler har p-värde < 0.05 . Men eftersom svarsfrekvensen var över 30 till antalet så kan det ändå anses vara normalfördelat (Djurfeldt et al, 2010).

5.2.2 Univariat analys för de nya variablerna

Tabell 5.11 visar centraltendensen och spridningen för våra fyra nya kategorier.

Tabell 5.11 Nya variabler

Nya Variabler	N	Minimum	Maximum	Medelvärde	Std.avvik.
Kostnad Positiv	66	1	7	4,091	1,563
Kostnad Negativ	67	1	6,33	2,617	1,175
Förtroende Negativ	65	1	5,83	2,149	1,161
Ledning Negativ	64	1	7	2,359	1,686

Tabell 5.11 visar att företagen i studien har varierande uppfattningar kring påståendena i våra nya variabler. *Kostnad Positiv* och *Ledning Negativ* var de enda som maxvärde 7 användes som svar. *Kostnad Positiv* har ett högre medelvärde än vid övriga kategorier vilket indikerar på ett generellt instämmande gällande dess påståenden. Vid de negativa variablerna är medelvärdet lågt vilket indikerar på ett generellt icke instämmande gällande deras påståenden. Alla nya variabler har något svarsbortfall, detta kan bero som tidigare nämnts av att frågorna har missats av respondenten eller inte förstås.

5.3 Dummyvariabler

I vår enkätundersökning användes dummyvariabler för respondenternas svar på kön och val av revision. Man kodas till 1 och kvinna till 0. Val av revision kodades Ja till 1 och Nej till 0. Anledningen till att dessa har kodats till dummyvariabler är så att de kan användas som oberoende variabler vid multipel regressionsanalys (Djurfeldt & Barmark, 2009). Vi gjorde sedan om respondenternas svar på utbildning då denna variabel hade 1 = högstadiet, 2 =

gymnasiet och 3 = högskola, till 0 = högstadiet och gymnasiet samt 1 = högskola. För att göra skillnad på grundläggande utbildning och en hög utbildningsnivå. Detta för att få en dummyvariabel som kan användas vid multipel regressionsanalys (Djurfeldt & Barmark, 2009).

5.4 Matchning

Tabellerna 5.12 till 5.16 visar förväntningarnas utfall efter respondenternas svar på våra påståenden. Vidare förklara modellen huruvida förväntningarna har en match eller mismatch i relation till respektive utfall. Om utfallsvärdet är lika med eller över 4 har vi klassificerat det som match och om det är under 4 som mismatch. Värdet på utfallen är medelvärdet på respondenternas uppfattningar av påståendena. Match innebär att företagen generellt tycker att påståendet stämmer och mismatch att det inte stämmer. Standardavvikelsen i tabellerna är ett sammanfattande mått på de enskilda observationernas spridning kring medelvärdet (Kröner & Wahlgren, 2005). Det innebär att om man tar utfallsvärdet plus/minus standardavvikelsen och detta mått passerar värdet 4 kan en match blir en mismatch eller tvärtom. I våra tabeller 5.12 till 5.16 är det endast *Kostnad Negativ* och *Förtroende Negativ* som ger ett tydligt resultat vid hänsyn tagen till standardavvikelsen håller de sig till sin match/mismatch.

5.4.1 Matchning Kostnad

Tabell 5.12 visar match/mismatch för förväntningarna inom kategorin *Kostnad*.

Tabell 5.12 Matchning kostnader

Förväntningar vs utfall	Förväntning	Utfall	Std.avvk.	Match/Mismatch
<u>Kostnad</u>				
Kostnad Positiv (8a;8b;8f)	+	4,091	1,563	Match
Kostnad Negativ (8c-8e)	-	2,617	1,175	MissMatch

Tabell 5.12 inleder med att visa *Kostnad Positiv* som gav studien vår enda *Match* i relation till utfallet. *Kostnad Positiv* bestod av tre frågor och genomsnittligt utfallsvärdet blev 4,091 vilket innebär att de flesta av företagen i undersökningen höll med om påståendena gällande *Kostnad Positiv*. Vilket innebär att de flesta respondenterna instämmer med att revision är en ekonomisk börda för företagen, att det är mer lönsamt att driva företag utan revision och att det skapas fler ändamålsenliga redovisningstjänster utan revision.

Förklaring till *Kostnad Positiv* är att respondenterna tycker likartat gällande åsikter om kostnader och dess positiva utfall för företag utan revision. Vilket innebär att kostnader minskar för företag utan revision och det leder till att företagen blir mer lönsamma

ekonomiskt. Vidare tycker företagen att det skapas fler ändamålsenliga redovisningstjänster vilket styrker Rydbergs förväntan (2011). Dessa utfall styrker det huvudsakliga argumentet att det skulle ge företagen kostnadsbesparingar i och med lagförslaget avskaffandet av revisionsplikten (SOU, 2008:32).

Gällande förväntningar *Kostnad Negativ* blev det generellt *MissMatch* bland företagen i studien eftersom utfallet fick värde 2,617. Vilket innebär att respondenterna inte instämmer med att konsultationskostnader ökar utan revision, att räntevillkoren blir sämre för banklån utan revision och att inte heller kreditvillkoren från leverantörer blir sämre för företag utan revision.

Förklaring till *Kostnad Negativ* är att företagen även här är konsekventa gällande sina uppfattningar kring förväntningarna om de negativa kostnader som skulle uppstått för företag utan revision. Varken konsultationskostnader, räntekostnader för banklån eller kreditkostnader från leverantörer ansåg företagen skulle öka för företag utan revision. Detta motbevisar Collis och Jarvis (2005) angående högre konsultationskostnader inom redovisning för företag utan revision. Detta beror på att företagen i studien inte har ersatt revision med redovisningstjänster och kan tänkas bero på att majoriteten av företagarna 63,2 % var högutbildade och därmed kan utföra löpande bokföring själva. Rodriguez och Algeria (2012) samt Guiral-Contreras et al. (2007) kom fram till att företag utan revision skulle få sämre räntevillkor på banklån, vilket vår studie motbevisar. Eftersom det var hela 70,6 % av företagen som inte har revision och då gjort ett aktivt val, innebär det att en majoritet av bankernas och leverantörernas kunder i små svenska aktiebolag skulle ha sämre ränta än minoriteten. Detta skulle vara svårt för bankerna och leverantörerna att motivera och många kunder skulle gått förlorat till konkurrenter. Vidare kopplat till intressent- och legitimitetsteorin påverkas inte trovärdigheten och legitimiteten hos intressenter för företag utan revision.

5.4.2 Matchning Administration

Tabell 5.13 visar match/missmatch för förväntningarna inom kategorin *Administration*.

Tabell 5.13 Matchning Administration

Förväntningar vs utfall	Förväntning	Utfall	Std.avvk.	Match/Missmatch
<u>Administration</u>				
Enklare (9a)	+	3,810	2,167	MissMatch
Administrativ börda (9b)	+	3,600	2,260	MissMatch
Skatteverket (9c)	-	2,600	1,649	MissMatch
Felaktigheter (9d)	-	2,810	1,940	MissMatch

Tabell 5.13 visar förväntningarna kring *Administration* och det blev *MissMatch* på samtliga påståenden. Att det skulle bli enklare att driva företag utan revision instämmer inte företagen med och värdet blev 3,810. Det kopplas sedan vidare med ett icke instämmande och ett värde på 3,600 på frågan om den administrativa bördan skulle öka med företag som genomgår årlig revision. Företagen instämde inte heller med att det skulle komma fler förfrågningar från skatteverket utan revision och värdet på utfallen blev 2,600. Slutligen instämde inte heller företagen på frågan om de trodde att det skulle uppstå fler felaktigheter i den årliga redovisningen för företag utan revision och värdet blev 2,810 på utfallet.

Förklaring till *Administration* och förväntan att det skulle vara enklare (SOU, 2008:32; Rydberg, 2011) och en mindre administrativ börda (Clemetson et al, 2006) att driva företag utan revision motbevisas av vår studie. Detta kan förklaras av att revision inte är en administrativ börda för små svenska aktieföretag. Den administrativa bördan skulle vara att företagen får serva revisorn under revisionsarbetet och på så vis tycka att revisorn är tidskrävande, men det styrks inte av undersökningen. Gällande förfrågningar från skatteverket skulle öka för företagen utan revision (Thorell & Norberg, 2005; SOU, 2008:32) motbevisas i vår studie. Detta kan förklaras av nästa påstående som också motbevisas i vår studie gällande fler felaktigheter i företagens redovisning (Andersson & Norling, 2006). Det skulle kunna bero på att företagen i studien förmodligen inte först svarar att de inte använder sig av revision och sedan att de tror att de kommer skapa fler felaktigheter i deras redovisning. Att företagen ser möjligheten att hellre spara pengar på att inte använda sig av revision än att försäkra sig att redovisningen är rätt, kopplas till agentteorin. Eftersom den oberoende granskaren som är revisorn försvinner och skatteverket inte tar över rollen. Principalen som är samhället kan drabbas av att agenten som är företaget utnyttjar lagen i fel syfte, nu när ingen granskare finns.

5.4.3 Matchning Förtroende

Tabell 5.14 visar match/missmatch för förväntningarna inom kategorin *Förtroende*.

Tabell 5.14 Matchning förtroende

Förväntningar vs utfall	Förväntning	Utfall	Std.avvk.	Match/Missmatch
<u>Förtroende</u>				
Förtroende Negativ (10a-10f)	-	2,149	1,161	MissMatch

Tabell 5.14 visar utfallen på förväntningarna kring *Förtroende* och det blev en generell *MissMatch*. Värdet blev 2,149 och respondenterna instämde inte med att företagens redovisning blir mindre trovärdig, att det skulle bli svårare att få banklån, att kundernas förtroende skulle bli sämre, att det skulle bli svårare att få kredit från leverantörer, att det skulle bli svårare att få nya samarbetspartners och att det skulle påverka förtroendet negativt hos befintliga samarbetspartners för företag utan revision.

Förklaring till förväntningarna om Förtroende motbevisades i vår undersökning. Samtliga utfall kan kopplas till intressent- och legitimitetsteorin och revision anses inte påverka legitimiteten hos företagen mot sina olika intressenter. Även här är det så pass stor majoritet som aktivt valt bort revision hos företagen så att den institutionella teorin om *normative isomorphism* kan kopplas för att företagen gör som andra små svenska aktiebolag att det anses vara normen och därför påverkas inte legitimiteten av intressenterna (DiMaggio & Powell, 1983).

5.4.4 Matchning brott

Tabell 5.15 visar match/missmatch för förväntningarna inom kategorin *Brott*.

Tabell 5.15 Matchning brott

Förväntningar vs utfall	Förväntning	Utfall	Std.avvk.	Match/Missmatch
<u>Brott</u>				
Oegentligheter (11a)	-	2,820	1,844	MissMatch
Bedrägeri (11b)	-	2,430	1,743	MissMatch

Tabell 5.15 visar att kategorin *Brott* också blev en *MissMatch* på båda påståendena. Företagen i undersökningen ansåg att risken för oegentligheter inte skulle öka för företag utan revision och värdet blev 2,820. Inte heller ansåg företagen att skyddet mot bedrägeri skulle minska för företag utan revision och värdet blev 2,430.

Förklaring gällande förväntningar kring *Brott* anses inte heller påverkats negativt på grund av utebliven revision hos företagen i studien. Detta kan bero på att respondenterna anser att revisorn inte är ett skydd mot brott eller att revision inte överhuvudtaget påverka utsattheten för brott. Företagen i studien som använder sig av revision anser att det är ett bra skydd oegentligheter och företagen i studien utan revision anser att revision inte hjälper oegentligheter. Detta kopplas till agentteorin eftersom företagen agerar utifrån sitt eget bästa och betalar inte för att skydda samhället utan bara om det hjälper en själv (Eisenhardt, 1989).

5.4.5 Matchning ledning

Tabell 5.16 visar match/missmatch för förväntningarna inom kategorin *Ledning*.

Tabell 5.16 Matchning ledning

Förväntningar vs utfall	Förväntning	Utfall	Std.avvk.	Match/Missmatch
<u>Ledning</u>				
Ledning Negativ (12a-12c)	-	2,359	1,686	MissMatch

Tabell 5.16 visar förväntningarna kring kategorin *Ledning*, där det blev *MissMatch* med ett värde på 2,359. Företagen ansåg inte att ledningen skulle få sämre insyn i företag utan revision, inte heller att kontrollen över företaget eller kvaliteten på den finansiella informationen skulle påverkas negativt för ledningen i företag utan revision.

Förklaring till förväntningar gällande *Ledning* blev inte negativt för företag utan revision. Detta kan bero på att majoriteten av företagen hade 1 till 2 anställda och då är det inte särskilt svårt för ledningen eller ägaren att ha full insyn i sitt företag, vare sig med eller utan revision. Detta är ett agentproblem som vanligen sker i större företag där ledning och ägare inte är samma person (Eisenhardt, 1989). Därför är det svårt att knyta agentproblematiken till små svenska aktiebolag.

5.5 Multivariat analys

5.5.1 Multikollinearitet

Inledningsvis i den multivariata analysen utförs ett multikollinearitets test för att få fram en korrelationsmatris. Det är en nyttig tabell för att utvärdera de oberoende variablerna i en multipel regressionsanalys eller i en logistisk regressionsanalys. En korrelationsmatris visar korrelationskoefficienterna för alla par av variabler i regressionsanalysen. Korrelation mellan oberoende variabler som är mellan -0,7 och +0,7 skapar inte några problem för

regressionsanalysen. Om två oberoende variabler har en korrelation som är större än +0,7 eller mindre än -0,7, bör en av dessa variabler plockas bort från regressionsanalysen, lämpligen den variabel som har svagast korrelation med den beroende variabeln (Pallant, 2010). Annars kan multikollinearitet förekomma, som ökar osäkerheten i skattningarna av regressionskoefficienterna och därmed bli mindre tillförlitlig (Kröner & Wahlgren, 2005). Matrisen förklarar att två variabler antingen har positiv eller negativ korrelation mellan varandra. Exempelvis har *Bedrägeri (11b)* en negativ korrelation med *Ålder* (-0,172, bilaga 3. -0,202, bilaga 4) vilket betyder att ju högre ålder respondenten har desto mindre instämmer respondenten att *utan revision ökar bedrägeri mot företaget*. Vidare har *Enklare (9a)* en positiv korrelation med *Kön* (0,237, bilaga 3. 0,135 bilaga 4) vilket innebär att män instämmer i högre utsträckning än kvinnor att *utan revision att är det enklare att driva företag* (Eftersom män är kodat 1 och kvinnor 0). Ingen av korrelationsmatriserna har variabler som skapar problem för varandra och är större än 0.7 värden (bilagor 3 & 4). Därför har vi inte tagit bort någon variabel. Man kan till exempel se att *Ålder på respondent* är strakt korrelerat med *Ålder på företag* (0,626) och med hög signifikans (bilaga 3), men det finns ändå utrymme att ha kvar båda variablerna. I korrelationsmatrisen för multipla regressionsanalysen mellan oberoende och beroende variabler finner vi stor korrelation (negativ) mellan *Bedrägeri (11b)* och *Utbildning* (-0,259*) vilket innebär att ju högre utbildning desto mindre instämmer respondenterna med att *utan revision ökar risken för bedrägeri* (bilaga 3). I korrelationsmatrisen för logistiska regressionsanalysen mellan oberoende och beroende variabler finner störst korrelation (positiv) mellan *Förtroende Negativ* och *Balansomslutning* (0,398***) vilket innebär att vid högre balansomslutning ett företag har desto mer instämmer respondenten med att företag utan revision påverkar förtroendet från intressenter negativ. Eftersom påståendena är uttryckta *utan revision påverkar förtroendet negativ från intressenter* (bilaga 4).

5.5.2 Multipel linjär regression

I denna studie inleds den multivariata analysen med att vi utfört en multipel linjär regressionsanalys. Detta för att kunna hantera flera olika oberoende och kontrollvariabler samtidigt. Det innebär att den beroende variabeln ses som en funktion av en konstant och två eller flera oberoende variabler samt kontrollvariabler (Djurfeldt & Barmark, 2009). Vidare måste multikollinearitet testas, det innebär att man tittar på om variablerna förstärker eller motverkar varandra. Samvariation mellan variablerna mäts genom toleransvärdet och VIF-faktorn. Toleransen borde ligga nära 1 helst över 0,5, annars blir den överflödigt och VIF-

faktorn ska vara under 2,5, annars är det svårt att nå statistisk signifikans (Djurfeldt & Barmark, 2009). Vidare tittar man på förklaringsraden och justerad förklaringsgrad för att se proportionen av den totala variationen i den beroende variabeln som kan förklaras av variationen i den oberoende variabeln. En förklaringsgrad på 30 % innebär att vi kan förklara 30 % i den beroende variabeln med variationen i de oberoende variablerna (Djurfeldt & Barmark, 2009). I studien har vi testat respektive beroende variabler med våra oberoende variabler och kontrollvariabler. Vi kombinerade varje enskild beroende variabel (10 totalt) med alla kontrollvariablerna samt den oberoende variabeln *Ålder på företaget*. Till varje beroende variabel (10 totalt) plus kontrollvariablerna plus *Ålder på företag* utfördes 9 olika kombinationer av de oberoende variablerna *Storlek* (antal anställda, omsättning och balansomslutning) och *Ekonomiska prestationer* (försäljningstillväxt, rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital). Eftersom vi endast kunde använda en oberoende variabel inom *Storlek* och en inom *Ekonomiska prestationer* samtidigt blev det 9 kombinationer per beroende variabel. Totalt genomfördes då 90 multipla regressioner där vi fick fram 7 med statistisk signifikans på 10 % och en var signifikant på 5 %. I dessa 7 har 3 regressioner *Enklare (9a)* som beroende variabel och 4 regressioner har *Administrativ börda (9b)* som beroende variabel. En multipel regressionsanalys är inte värt att tolka vidare om inte hela modellen är statistiskt signifikant, vilket ANOVA F-värde och signifikans visar (Djurfeldt & Barmark, 2009). För *Enklare (9a)* visar vi endast det test med signifikans på 5 % eftersom den anses vara lämpligt och vedertaget inom samhällsvetenskap (Djurfeldt et al, 2010).

Tabell 5.17 visar en övergripande tabell över de mest signifikanta regressionsanalyserna inom varje kategori, F-värde, signifikansnivå och de två förklaringsgraderna.

Tabell 5.17 Multipel regressionsanalys förväntningar/utfall

Beroende variabel	F-värde	Sig.	Förklaringsgrad	Förklaringsgrad just.
Kostnad Positiv (8a;8b;8f)	1,140	0,357	0,157	0,019
Kostnad Negativ (8c-8e)	1,046	0,410	0,110	0,005
Enklare (9a)	2,251	0,043	0,214	0,119
Administrativ börda (9b)	2,029	0,072	0,236	0,120
Skatteverket (9c)	1,099	0,380	0,146	0,013
Felaktigheter (9d)	1,661	0,137	0,169	0,067
Förtroende Negativ (10a-10f)	1,477	0,202	0,198	0,064
Oegentligheter (11a)	1,058	0,402	0,113	0,006
Bedrägeri (11b)	1,600	0,154	0,164	0,062
Ledning Negativ (12a-12c)	1,724	0,129	0,219	0,092

Tabell 5.17 visar att två av regressionsanalyserna är signifikanta på 10 % nivån. Dessa är *Enklare (9a)* och *Administrativ börda (9b)* som båda ligger inom kategorin *Administration*. Där *Enklare (9a)* till och med ligger inom den samhällvetenskapliga gränsen 5 % signifikans (Djurfeldt et al, 2010). Den justerade förklaringsgraden för *Enklare (9a)* är 0,119 och för *Administrativ börda (9b)* 0,120. Vilket innebär att 11,9 % respektive 12 % av variationen i dessa två beroende variablerna kan förklaras av de oberoende variablerna samt kontrollvariablerna som ingår i regressionsmodellen (Djurfeldt & Barmark, 2009). F-värdet är det kritiska värde som beräknas för att bestämma om regressionsmodellen är signifikant eller inte, då detta motsvarar p-värdet i modellen (Djurfeldt et al, 2010). Först när F-värdet är signifikant är det intressant att fördjupa sig vidare i regressionsanalysen (Djurfeldt & Barmark, 2009).

Vi har åtta regressionsmodeller som inte är signifikanta för p-värde 10 % och därför utesluter vi vidare tolkning av dessa. Tabell 5.18 visar multipla regressionsmodellen för *Enklare (9a)* och *Administrativ börda (9b)*.

Tabell 5.18 visar de två multipla regressionsmodellerna som blev signifikanta i tabell 5.17.

Tabell 5.18 Multipel regression för Enklare (9a) och Administrativ börda (9b)

	Enklare (9a)				Administrativ börda (9b)			
	Stand. Koefficient	Sig.	Tolerans-värde	VIF-värde	Stand. Koefficient	Sig.	Tolerans-värde	VIF-värde
(Konstant)		0,000				0,052		
Ålder svarande	-0,214	0,177	0,551	1,816	0,086	0,629	0,528	1,894
Kön	0,247	0,053	0,868	1,152	0,291	0,044	0,843	1,186
Utbildning	-0,042	0,732	0,918	1,089	-0,110	0,415	0,926	1,080
Erfarenhet	-0,217	0,016	0,573	1,745	-0,199	0,292	0,480	2,085
Ålder företag	0,286	0,100	0,463	2,162	0,045	0,804	0,500	2,001
Balansomslutning	-0,189	0,153	0,797	1,255	-	-	-	-
Rörelsemarginal	-0,095	0,443	0,891	1,123	-	-	-	-
Omsättning	-	-	-	-	-0,248	0,075	0,901	1,110
Försäljningstillväxt	-	-	-	-	0,179	0,190	0,921	1,086
F-värde			2,251				2,020	
Förklaringsgrad			0,214				0,236	

Tabell 5.18 visar att det inte torde föreligga någon multikollinearitet enligt tolerans- och VIF-värdena. I den multipla regressionsanalysen för modellen *Administration (9b)* är kontrollvariabeln *Kön* och den oberoende variabeln *Omsättning* signifikanta. Då signifikansnivån för hela modellen är 10 % görs dock dessa tolkningar med stor försiktighet.

För modellen *Enklare (9a)* är kontrollvariablerna *Kön*, *Erfarenhet* och den oberoende variabeln *Ålder på företag* signifikanta.

Vid positiv riktning på den standardiserade koefficienten gällande kontrollvariabeln *Kön* kodat 0 till 1, ökar instämmandegraden på könet kodat som 1. Vid båda beroende variablerna *Enklare (9a)* och *Administrativ börda (9b)* är de standardiserade koefficienterna 0,247 respektive 0,291 vilket innebär att män som är kodat 1 instämmer i högre grad gällande de två beroende variablerna än kvinnor som är kodat 0. Detta bekräftar att män är mer riskbenägna än kvinnor (Byrnes, Miller, & Schafer, 1999) eftersom de instämmer i högre grad på att utan revision är det enklare att driva företag och att revision ger en administrativ börda för företaget. Männerna i vår studie sätter mindre arbetsbörda före *tryggheten* som revision kan ge (Carrington, 2010), i högre grad än kvinnorna i vår studie.

Erfarenhet för *Enklare (9a)* har standardiserad koefficient -0,217 vilket innebär att för varje ytterligare år med erfarenhet för företagaren (räknat i antal år inom samma bransch) minskar instämmandegraden med 0,217 att det är enklare att driva företaget utan revision. Detta kan tolkas av att en företagare med lång erfarenhet anser att administrationen kring revisionsarbete inte påverkar företagets administrations arbete särskilt mycket eller att med längre erfarenhet är det mindre eller inga efterfrågningar från revisorn under revisionsarbetet. Det ska tilläggas att företagets ålder och företagarens erfarenhet kan tyckas gå hand i hand, men den standardiserade koefficienten visar att instämmandegraden går åt olika håll gällande variablerna. *Ålder företag* har standardiserad koefficient 0,286 vilket innebär att för varje ytterligare år ett företag varit verksamt stiger instämmandegraden med 0,286 att företaget är enklare att driva utan revision. Detta kan tolkas som att företagaren tycker sig behöva mer trygghet i revision i början av företagets verksamhetsår

Omsättning för *Administrativ börda (9b)* har standardiserad koefficient -0,248 vilket innebär att för varje t SEK som ökar för företagen minskar instämmandegraden med 0,248 att det är en administrativ börda ökar med revision. Detta innebär att för företag med högre omsättning tycker man att revision inte påverkar det administrativa arbetet negativt.

5.5.3 Logistisk regressionsanalys

Den multivariata analysen fortsätter i vår studie med den logistiska regressionsanalysen. Detta har vi gjort för att kunna testa de beroende variablernas utfall med flera oberoende variabler samt kontrollvariabler (Pallant, 2010). Skillnaden mot den multipla regressionsanalysen är att de beroende variablerna har kodats om till binära variabler vid en logistisk regressionsanalys.

Vilket innebär att vi har testat hur de oberoende variablerna påverkat de beroende variablernas match eller mismatch. Den logistiska regressionsanalysen tillåter uppdelning av respondenternas svar på påståendena (de beroende variablerna) till antingen match eller mismatch eftersom svaren kodats om till en binär variabel (Djurfeldt & Barmark, 2009). Detta gör att vi kan se om de oberoende variablerna och kontrollvariablerna påverkat match eller mismatch istället för att endast se hur instämmandegradernas medelvärde på påståendena har påverkats av organisatoriska faktorer (de oberoende variablerna) samt kontrollvariabler.

I studien har vi testat respektive beroende variabler med våra oberoende variabler och kontrollvariabler. Vi kombinerade varje enskild beroende variabel (10 totalt) med alla kontrollvariablerna samt den oberoende variabeln *Ålder på företaget* och 6 olika kombinationer av de oberoende variablerna *Storlek* (antal anställda, omsättning och balansomslutning) och *Ekonomiska prestationer* (rörelsemarginal och räntabilitet på totalt kapital). Vi fick eliminera den oberoende variabeln försäljningstillväxt eftersom det fanns totalt 16 bortfall på grund av att dessa företag var nystartade och ingen tillväxt kunde mätas. Eftersom vi endast kunde använda en oberoende variabel inom *Storlek* och en inom *Ekonomiska prestationer* samtidigt blev det 6 kombinationer per beroende variabel. Totalt genomfördes då 60 logistiska regressioner där vi fick fram en med statistisk signifikans på 10 % och två var signifikanta på 5 %. I dessa 3 har en regression *Administrativ börda (9b)* som beroende variabel och två regressioner har *Förtroende Negativ (10a-10f)* som beroende variabel.

Tabell 5.19 visar en övergripande tabell över de mest signifikanta regressionsanalyserna inom varje kategori, Modell Chi-2, Rätt klassificerad och Nargelklerke R².

Tabell 5.19 Logistisk regressionsanalys matchningar

Beroende variabel	Modell Chi-2	Rätt klassificerad		Nargelklerke R ²
		Block 0	Block 1	
Kostnad Positiv (8a;8b;8f)	8,323	53,0%	65,2%	0,158
Kostnad Negativ (8c-8e)	4,381	86,2%	86,2%	0,118
Enklare (9a)	11,131	52,9%	69,1%	0,202
Administrativ börda (9b)	12,495*	53,0%	69,7%	0,230
Skatteverket (9c)	9,663	74,2%	77,3%	0,200
Felaktigheter (9d)	7,869	73,8%	75,4%	0,167
Förtroende Negativ (10a-10f)	20,269**	88,9%	93,7%	0,548
Oegentligheter (11a)	5,422	69,7%	72,7%	0,112
Bedrägeri (11b)	9,766	72,3%	78,5%	0,201
Ledning Negativ (12a-12c)	7,356	79,7%	81,3%	0,171

Signifikansnivå: * $<0,1$; ** $<0,05$; *** $<0,001$

Tabell 5.19 visar våra tio olika beroende variabler efter dem har testats i den logistiska regressionsanalysen. Modell Chi-2 visar varje beroende variabels modells signifikans. Det vill säga att en enskild beroende variabel bildar en modell tillsammans med de oberoende variablerna och kontrollvariablerna. Endast två av modellerna blev signifikanta på 10 % nivån, *Administrativ börda (9b)* och *Förtroende Negativ (10a-10f)*. Där *Förtroende Negativ (10a-10f)* till och med ligger inom den samhällvetenskapliga gränsen 5 % signifikans (Djurfeldt et al. 2010). *Rätt klassificerad Block 0* visar den förväntade klassificeringen av varje enskilt fall baserad enbart på fördelningen av de beroende variablerna. Vid beroende variabeln *Administrativ börda (9b)* visar *Block 0* 53 % vilket innebär att SPSS gissar att 53 % av fallen inte kommer att klassas revision som en administrativ börda. För *Förtroende Negativ (10a-10f)* var *Block 0* att SPSS gissar att 88,9 % kommer att klassas att revision inte påverka intressenternas förtroende negativt för företaget. Detta används sedan för att jämföra när man plockar in de oberoende variablerna i testet. I *Rätt klassificerad Block 1* visar sedan en indikation på hur väl modellen är på att förutse rätt kategori för varje fall då de oberoende variablerna och kontrollvariablerna ingår i modellen. För *Administrativ börda (9b)* visar *Block 1* 69,7 % vilket innebär dessa oberoende- och kontrollvariablerna ökade instämmandegraden angående påståendet. Även vid *Förtroende Negativ (10a-10f)* ökade instämmandegraden vid *Block 1* som visar 93,7 % (Pallant, 2010). Modellen visar sedan *Nargelklerke* för *Administrativ börda (9b)* på 0,230 och *Förtroende Negativ (10a-10f)* på 0,548. Dessa värden

ger en indikation på hur mycket av variationen i den beroende variabeln som förklaras av oberoende variablerna och kontrollvariablerna i modellen.

Tabell 5.20 visar de två logistiska regressionsmodellerna som blev signifikanta i tabell 5.19.

Tabell 5.20 Logistisk regression för *Administrativ börda (9b)* och *Förtroende Negativ (10a-10f)*

	Administrativ börda (9b) (n=66)		Förtroende Negativ (10a-10f) (n=63)	
	B-koefficient	Standardfel	B-koefficient	Standardfel
Ålder svarande	0,067	0,052	0,004	0,105
Kön	1,496**	0,680	-2,141	1,538
Utbildning	-0,308	0,605	0,355	1,566
Erfarenhet	-0,050	0,038	0,033	0,091
Ålder företag	0,067	0,052	-0,531**	0,265
Balansomslutning	0,000	0,000	0,004**	0,001
Rörelsemarginal	-	-	-3,889	3,629
Räntabilitet på totalt kapital	1,122	0,909	-	-
(Konstant)	1,038	1,667	-1,784	4,534

Signifikansnivå: *<0,1; **<0,05; ***<0,001

Tabell 5.20 visar att i den logistiska regressionsanalysen för variabeln *Administrativ börda (9b)* är kontrollvariabeln *Kön* signifikant och att för variabeln *Förtroende Negativ (10a-10f)* är oberoende variabel *Balansomslutning* och kontrollvariabeln *Ålder företag* signifikanta, där alla variabler är signifikanta på 5 %. *Kön* har en positiv riktning på *B-koefficienten* vilket innebär att sannolikheten för match för påståendet gällande *Administrativ börda (9b)* ökar när män är respondent. Detta betyder att revision inte är en administrativ börda för båda könen men att män har en större sannolikhet att få en match på påståendet. *Ålder företag* har en negativ *B-koefficient* på *Förtroende Negativ (10a-10f)* vilket innebär att revision inte påverkar förtroende hos intressenter negativt och desto äldre ett företag är ju större sannolikhet är det att få en mismatch. Balansomslutningen har en marginell positiv påverkan på *Förtroende Negativ (10a-10f)* vilket innebär att när företagen växer ökar sannolikheten för en match på att utan revision minskar förtroendet hos intressenterna.

5.5.4 Val av revision

I vår studie har vi inte använt företagets *Val av revision* som en kontrollvariabel, då vi ville veta företagets uppfattningar kring avskaffandet av revisionspliktens oberoende om de har extern revisor eller ej. Men frågan fanns ändå med för att kontrollera hur stor andel av företagen som aktivt valt bort revision.

Tabell 5.21 är övergripande tabell över de mest signifikanta regressionsanalyserna inom varje kategori när kontrollvariabeln *Val av revision* ingår i modellerna.

Tabell 5.21 Logistisk regressionsanalys matchningar med val av revision

Beroende variabel	Modell Chi-2	Rätt klassificerad		Nargelklerke R ²
		Block 0	Block 1	
Kostnad Positiv (8a;8b;8f)	21,447**	53,0%	74,2%	0,370
Kostnad Negativ (8c;8d;8e)	11,232	86,2%	87,7%	0,287
Enklare (9a)	18,894**	52,9%	67,6%	0,324
Administrativ börda (9b)	16,655**	53,0%	74,2%	0,298
Skatteverket (9c)	16,826**	74,2%	86,4%	0,331
Felaktigheter (9d)	23,981**	73,8%	84,6%	0,452
Förtroende Negativ (10a-10f)	26,680**	88,9%	96,8%	0,687
Oegentligheter (11a)	11,698	69,7%	71,2%	0,230
Bedrägeri (11b)	10,049	72,3%	78,5%	0,207
Ledning Negativ (12a-12c)	24,715**	79,7%	87,5%	0,504

Signifikansnivå: * $<0,1$; ** $<0,05$; *** $<0,001$

Tabell 5.21 visar att när vi lagt in *Val av revision* blir fler modeller signifikanta, jämför med tabell 5.19. Nu är även *Kostnad Positiv (8a;8b;8f)*, *Enklare (9a)*, *Skatteverket (9c)*, *Felaktigheter (9d)* och *Ledning (12a-12c)* signifikanta. Detta tyder på att respondenterna svarar att de instämmer med påståendena i större grad efter om det har valt att ha revision eller inte. Detta indikerar på att respondenter som har revision instämmer i högre utsträckning på påstående där utan revision ger någon negativ konsekvens. Men eftersom det är fler som valt att inte ha revision av respondenterna så är sannolikheten att studien går mer åt att utan revision ger positiva konsekvenser. Kontrollvariabeln *Val av revision* påverkar de beroende variablerna i högre utsträckning än andra kontrollvariabler.

Resultaten från den multivariata analysen samt matchningen mellan förväntningarna och utfallen kommer att i följande kapitel diskuteras till en sammanfattande slutsats för studien.

Kapitel 6

Slutsats och diskussion

I detta kapitel presenteras inledande slutsats samt slutsats om förväntningar, utfall och matchning. Vidare presenteras egna reflektioner där även teorikoppling analyseras och slutligen förslag till fortsatt forskning.

6.1 Inledande Slutsats

Syftet med vår uppsats är att förklara hur avskaffandet av revisionsplikten påverkat små svenska aktiebolag. Detta har gjorts genom att se hur företag ställer sig till de förväntningar som fanns innan avskaffandet av revisionsplikten. Företagens uppfattningar om förväntningarna blir i sin tur utfallen och jämförelsen blir mellan dessa förväntningar och utfall. Vidare har detta förklarats av hur olika organisatoriska faktorer påverkat utfallen. Undersökningen är utformad utifrån den teoretiska referensramen och har sedan analyserats och sammanställts statistiskt. Resultaten som sammanställts med statistiska uträkningar speglar företagarnas uppfattningar angående förväntningarna och påverkandet av de organisatoriska faktorerna, men då undersökning har ett större bortfall får en viss försiktighet vidtas vid generalisering.

6.2 Slutsats om utfallens påverkan av organisatoriska faktorer

Under denna del tar vi upp de tre stora indelningar som gjorts statistiskt på vår studie samt en återkoppling på förväntningarna. Det är beskrivande statistik på matchning mellan förväntningar och utfall. Sedan förklarades den multipla regressionsanalysen som gav oss svar angående signifikans mellan uppfattningarna på förväntningarna och de organisatoriska faktorerna påverkan på dessa. Slutligen har det utförts en logistisk regressionsanalys för att se om varje respondents matchning mellan förväntan och utfall och hur de organisatoriska faktorerna påverkat utfallen.

Gällande matchning mellan förväntningar och utfall var det endast *match* på de förväntningar som föranledde att utan revision blev det en positiv effekt för företaget. I vårt fall mindre kostnad. De förväntningar som gav påståenden att revision gav något positivt till företagen gav *missmatch*. Detta ger en slutsats om att revision inte ger företaget nytta i förhållande till

vad företagen på ett eller annat sätt får ge upp för att anlita en revisor. Eller att de förväntade fördelarna med revision inte stämmer för företagen generellt.

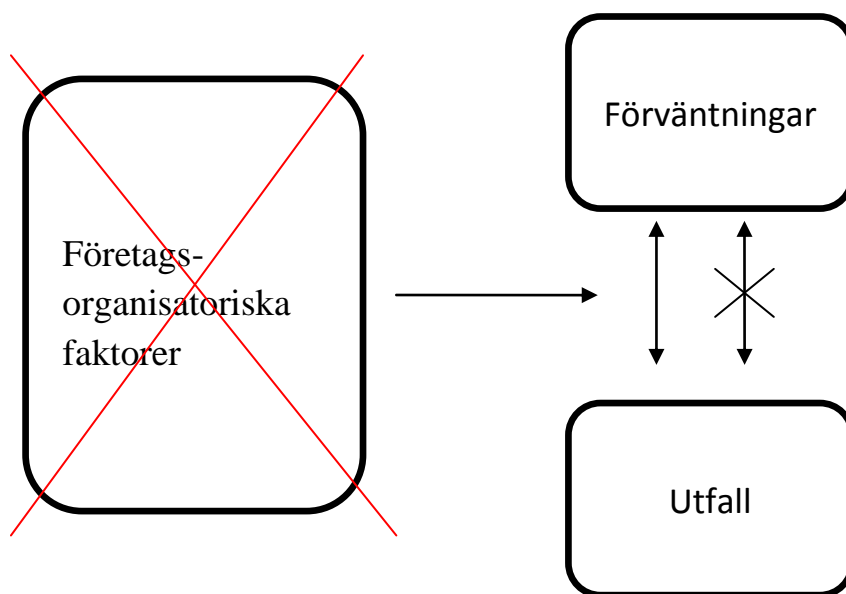
Syftet med den multipla regressionsanalysen var att se om någon organisatorisk faktor påverkade uppfattningarna från respondenterna gällande förväntningarna som fanns innan avskaffandet av revisionsplikten. Vid två av förväntningarna fann vi organisatoriska faktorer som hade påverkat uppfattningarna. Dessa förväntningar är *Enklare (9a)* och *Administrativ börda (9b)*. *Ålder på företaget* och *Storlek på företaget* var de organisatoriska faktorer som påverkade företagens uppfattning gällande förväntning. Eftersom vi hade totalt 90 olika modeller inom den multipla regressionsanalysen är två signifikanta variabler på 7 signifikanta modeller väldigt lite. Detta resulterar i att vi kan utesluta att de organisatoriska faktorerna *Ekonomiska prestationer* hade någon påverkan på utfallen. *Ålder på företaget* och *Storlek på företaget* har visat om än lite så ändå någon påverkan på utfallen, vilket ger variablerna nog styrka att användas i kombination med andra organisatoriska faktorer, men för vår studie förkastar vi även dessa.

Syftet med den logistiska regressionsanalysen var att se om någon organisatorisk faktor påverkade match eller mismatch på våra förväntningar. Här var det bara en förväntan som vi fann att någon organisatorisk faktor påverkat match eller mismatch. Förväntningen var *Förtroende Negativ (10a-10f)* och det var *Ålder företag* samt *Storlek* som hade organisatorisk påverkan på förväntningens match eller mismatch. Eftersom vi hade totalt 60 olika modeller inom den logistiska regressionsanalysen är endast tre signifikanta modeller väldigt lite. Detta resulterar även här att vi kan utesluta att de organisatoriska faktorerna hade någon påverkan på förväntningarna och utfallens match eller mismatch. Men att *Ålder företag* och *Storlek* styrks för att användas vid fortsatt forskning inom ämnet.

Eftersom de båda regressionsanalyserna inte gav betydande signifikans på företagens organisatoriska faktorer har vi tagit bort dessa. Vi belyser att det är de företags organisatoriska faktorer som använts i vår studie som förkastas och som därmed har eliminerats i modell 6.1.

Modell 6.1 Företagsorganisatoriska påverkningar förkastas

(Edlund & Eriksson, 2013)

6.3 Slutsats om förväntningar

För att förklara hur revisionspliktens avskaffande påverkat små svenska aktiebolag har våra 21 listade förväntningar testas mot företagets uppfattade utfall. I detta fall har vi kunnat generalisera att avskaffandet av lagen har gett företagen möjligheten att spara pengar och ökat sin lönsamhet på att inte behöva anlita en revisor, vilket stämmer överens med statens offentliga utredningars förväntan (SOU, 2008:32). Även att det skapas fler ändamålsenliga redovisningstjänster kunde bekräftas med förväntan från SOU (2008:32) och Collis (2010). Vidare har vi kunnat konstatera att efter företagets uppfattningar har detta i sin tur inte vidare påverkat företagen på ett negativt sätt. Det vill säga att det inte har gett sämre kreditvillkor i motsats till förväntan från Rydberg (2011) och inte heller har det gett sämre räntevillkor i motsats till förväntan från Rodriguez och Algeria (2012).

Clemedtson et al. (2006) förväntade sig att företag utan revision skulle få en minskad administrativ börda vilket inte stämde med vår studie, precis som SOU's (2008:32) om förväntan att företag skulle bli enklare att driva, stämde inte heller. Dessa två förväntningar gav oss en mismatch och var de enda två förväntningar som inte styrkte det positiva för företag utan revision.

Studien visar även att det för företag utan revision inte gett mindre trovärdig redovisning eller försämrat förtroende hos olika intressenter som Regeringskansliet (2010) och Rydberg (2011) förväntade sig.

Slutligen kom vi fram till att varken mer ökade brott eller mindre skydd mot bedrägerier stämde för företagen utan revision som vilket inte stämmer överens med vad Collis (2003) och Thorell och Norberg (2005) förväntat sig.

Det visade sig också att företag utan revision inte uppfattade att företagsledarna hade sämre insyn och kontroll i verksamheten, vilket är i motsats till vad Collis (2010) hade kommit fram till i sin studie på företag i Storbritannien. Inte heller sämre kvalitet på den finansiella informationen föregick hos företagen i studien, som även här Collis (2003) hade kommit fram till.

Detta är uppfattningar som baseras på statistik för de företagen som ingår i studien. Eftersom majoriteten av företagen i studien inte använder sig av revisor, kan det i sig förklara utfallen. För de företag som valt att behålla revisorn håller inte med på alla punkterna, men det kan vara just därför som åsikterna går isär. Samtidigt kan inte företag med revision jämföra hur det skulle kunna vara utan.

6.4 Egna reflektioner

Vi avsåg att undersöka huruvida utfallen av förväntningarna påverkats av företagens organisatoriska faktorer. Här kunde vi inte konstatera ett samband mellan företagens uppfattningar och dessa organisatoriska faktorer. Detta påvisar att de organisatoriska faktorerna inte påverkat företagens uppfattningar om de förväntningarna som fanns på revisionsplikts avskaffande. Det intressanta med studien blev således att det inte gick att finna något värde med revision för små svenska aktiebolag. Detta torde bero på att i aktiebolag ansvarar inte ägarna för företagens skulder vilket innebär att bolagets intressenter är mer beroende av att den ekonomiska informationen är redovisad på ett korrekt sätt (1 kap, 3 § ABL). Men eftersom det visar sig inte finnas några påtryckningar från företagens intressenter att använda sig av revision så tycker inte företagen att det behövs. För små svenska aktiebolag är alltid ägaren väldigt nära verksamheten och oftast den enda som arbetar i företaget. Detta gör att den yttre kontrollen inte gör sig lika viktigt för så små företag eftersom ägaren känner ett behov för egen del att sköta företaget på rätt sätt. Därför behöver inte företagen den *försäkran* som innebär att revision ger försäkran att företaget sköts på ett effektivt sätt ur principalens perspektiv (Carrington, 2010).

Detta leder till att den nya normen för små svenska aktiebolag kan anses vara bolag utan årlig revision. Vår uppfattning är att det kopplas till *normative isomorphism* inom den institutionella teorin, där företagen ändrar sitt sätt efter gruppen (DiMaggio & Powell, 1983).

Man utesluter revision för att det är möjligt och anses vara fullt acceptabelt. Vi finner inget som tyder på att det finns påtryckningar från intressenter som *coercive isomorphism* eller att företagen härmar andra i konkurrensyfte som *mimetic isomorphism* antyder. Vi har också kommit fram till att legitimitets- och intressenteorierna inte kopplas till val av revision, för små svenska aktiebolag. Eftersom vi har påvisat att varken legitimiteten eller förtroendet från intressenter har påverkats negativt. Gällande frågorna om brott anser inte företagen att risken för brott skulle ökat utan revision. Detta styrker inte kopplingen med agentteorin eftersom den säger att företagen behöver en oberoende granskare som ska agera i samhällets intresse för att verksamhetens drivs korrekt efter lagar och normer. Men om företagen ansåg att brott skulle öka utan revision. Skulle de även anse sig själva, som något i behov av extern kontroll. Det är inte särskilt troligt att företag skulle instämna på att brott ökar utan revision, om företaget valt bort den årliga revisionen. Därför kan vi inte helt utesluta att agentteorin och att onödiga agentkostnader kan uppstå trots företagets uppfattningar kring brott.

6.5 Etiska och sociala aspekter

De sociala och etniska skyldigheterna för en företagare kopplat till vår studie och lagstiftning om revisionsplikt är att bokföringen är korrekt. Ansvar för företagets bokföring ligger hos företagets ägare tillika den bokföringsskyldige. Skyldigheten gällande den sociala aspekten handlar om den bokföringsskyldiges korrekta redovisning/bokslut och samhällets påverkan för att rätt skatt betalas av företaget. Den etniska aspekten kopplas sedan vidare att korrekt redovisning ger andra intressenter en rätt bild av företaget och dess förtroende till företaget. Här återfinns en snävare del av företagets mer direkt kopplade intressenter som långgivare, kreditgivare och anställda.

Lagen om frivillig revision kan inte anses förbättra denna situation, men utifrån våra resultat i studien försämrar den inte heller. Respondenterna anser inte att förtroende eller brott ökar i en negativ riktning på grund av utebliven revision.

Företagens etniska skyldigheter kan drabba intressenter negativt vid felaktig bokföring, men ansvaret ligger hos företaget och i förlängningen drabbar det företaget själv. Detta kan ge företaget grund att utan revision själv kontrollera att bokföringen utförs korrekt. De sociala skyldigheterna för företaget varken ökar eller minskar utan revision. Företagaren har redan det största ansvaret med eller utan revision och det sociala ansvaret förblir företagets egen skyldighet att svara för. Det är till sist bolags- och skatteverket uppgift att kontrollera detta. Det ska aldrig vara revisorns uppgift att utföra skatteverkets uppgifter. Avslutningsvis anser

företagen i vår studie att det är dem själva som förstås för valet om årlig revision. Om revision är en trygghet eller inte är för dem själva att avgöra och detta kan bara ses som en del av att det faktiskt är företagaren som ansvarar för att redovisningen är korrekt. Vid brott kan det anses att företagaren tar en större risk i förhållandet till samhällets risk vid avskaffandet av revisionsplikt för små svenska aktiebolag.

6.6 Praktiska, teoretiska och metodologiska bidrag

Studiens praktiska bidrag är att vi kunnat visa att majoriteten av respondenterna anser att det inte behövs revisionsplikt. Företagarna i vår studie värderar kostnadsbesparingen högre än nyttan med revision. Vi bekräftar genom resultatet av vår studie att valet att inte använda sig av revision är den nya normen för små svenska aktiebolag. Detta ger studiens teoretiska bidrag om att i Sverige har små svenska aktiebolag gällande revision en *normative isomorphism*, som därmed säger nej till revision.

Vi har frångått de klassiska hypotesprövningarna vid en kvantitativ undersökning och istället gjort en koppling mellan förväntningar och utfall. Där vi har matchat förväntningarna på och utfallen av revisionspliktens avskaffande för att få en match eller mismatch, vilket sedan har förklarats med teorin. Detta är vårt metodologiska bidrag som på ett naturligt sätt tillåter en logistisk regressionsanalys.

6.7 Förslag till fortsatt forskning

Det kan vara intressant att genomföra denna studie utifrån perspektivet val av revision, då företagens uppfattningar om förväntningarna påverkades starkare om företagen hade revisor eller ej. Detta för att få en mer djupare och mer omfattande inblick i företagens uppfattningar kring förväntningar på avskaffandet av revisionsplikten. Eftersom våra organisatoriska faktorer inte visade påverkan i större grad kan det vara intressant att se om det finns andra faktorer som kan påverka uppfattningarna. Testa till exempel om en specifik bransch påverkar uppfattningar och jämför branscher. Eftersom vår organisatoriska branschfaktor fick uteslutas kanske det skulle fungera om man delar in branscher i bredare kategorier och inte lämnar alternativen lika öppna för respondenterna. Man skulle även kunna titta på företag med mer specifika storleksskillnad och jämför två eller tre olika storleksgrupper.

Referenser

- Andersson, A., & Norling, C. (2006). *Revisionsplikt i små företag – en ekonomisk eller ideologisk fråga?* Högskolan Kristianstad: Kandidatuppsats.
- Avanza. (2013). *Aktietorget*. Hämtat från <http://www.avanza.se/aza/press/news.jsp?source=Aktietorget> den 17 Maj 2013
- Bjørnenak, T. (1997). Diffusion and accounting: the case of ABC in Norway. *Management Accounting Research*, 8 , 3-17.
- Brody, R. G., Moscovice, S., & Wnek, R. (2005). Auditing standards in Poland: past, present and future. *Managerial Auditing Journal*, 20 , 36-46.
- Bryman, A., & Bell, E. (2011). *Business Research Methods* (3:e uppl.). New York: Oxford University Press.
- Byrnes, P., Miller, D., & Schafer, W. (1999). Gender Differences in risk taking: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 3 , 367-383.
- Capasso, M., & Cefis, E. (2012). Size and Growth Rate Variance: The Effect of Data Truncation. *Review of Industrial Organization*, 41 , 193-205.
- Carmeli, A. (2008). Top management team behavioural integration and the performance of service organizations. *Group & Organization Management* 1 33 , 712-731.
- Carrington, T. (2010). *Revision*. Malmö: Liber.
- Chung, S., & Narasimhan, R. (2001). Perceived value of mandatory audits of small companies. *Managerial Auditing Journal*, 16 , 120-123.
- Clemetson, P., Östman, M., & Brännström, D. (den 24 November 2006). Devalvera inte AB genom slopad revision. *Dagens Industri* , s. 6.
- Collis, J. (2010). Audit Exemption and the Demand for Voluntary Audit: A Comparative Study of the UK and Denmark. *International Journal of Auditing*, 14 , 211-231.
- Collis, J. (2003). *Directors' Views on Exemption from the Statutory Audit*. London: DTI.
- Collis, J., & Jarvis, R. (2005). Auditor independence. *Accounting & Business* , 34-35.
- Creditsafe. (2013). *Förklaring till vår rating och limit*. Hämtat från <http://www.creditsafe.se/le-moon/?=998> den 28 April 2013
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial accounting theory. Second European edition* (2:a uppl.). Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.
- Delaney, J. T., & Huselid, M. A. (1996). The impact of human resource management practices on perceptions of organizational performance. *Academy of Management Journal*, 39 , 949-969.
- Dewing, I., & Russel, P. (2001). Regulation of statutory audit in the European Union: New developments. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 10 , 68-78.
- Diamant, A. (2004). *Revisorerers oberoende*. Uppsala: Iustus.
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. *American Sociological Review*, 48 , 147-160.

- Djurfeldt, G., & Barmark, M. (2009). *Statistisk verktygslåda 2 - multivariat analys*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk Verktygslåda - samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder (2:a uppl.)*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Eisenhardt, K. M. (1989). Agency Theory: An Assessment and Review. *The Academy of Management Review*, 14 , 57-74.
- FAR. (2011). *Allmänna villkor om revision av svenska företag och organisationer*. Hämtat från <http://www.far.se/PageFiles/7010/ALLMANNAVILLKORREV.PDF> den 15 April 2013
- FAR. (2004). *FARs Revisionsbok 2004*. Stockholm: FAR Förlag.
- Gitsham, M. (2011). CEO perspectives: management education in a changing context. *Coporate Governance*, 4 , 501-512.
- Guiral-Contreras, A., Gonzalo-Angulo, J., & Rodgers, W. (2007). Information content and receny effect of the audit report on loan rating decisions. *Accounting & Finance*, 47 , 285-304.
- Guvå, G., & Hylander, I. (2003). *Grundad teori: ett teorigenererande forskningsperspektiv*. Stockholm: Liber .
- Hair, J. J., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis (7:e uppl.)*. Upper Saddle River, N.J: Pearson Printice Hall.
- Jacobsen, D. I., & Thorsvik, J. (2008). *Hur moderna organisationer fungerar (3:e uppl.)*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Jensen, M., & Meckling, W. (1976). Theory of the firm: Managerial Behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3. , 305-360.
- Kamarudin, N., Abidin, Z., & Smith, M. (2012). Audit exemption among SMEs in Malaysia. *Asian Review of Accounting*, 20 , 152-162.
- Kröner, S., & Wahlgren, L. (2005). *Statistiska Metoder (2:a uppl.)*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Larsson, B. (2005). Auditor regulation and economic crime policy in Sweden, 1965-2000. *Accounting, Organizariions and Society*, 30 , 127-144.
- Pallant, J. (2010). *SPSS Survival Manual (4:e uppl.)*. Maidenhead: McGraw-Hill.
- Pasewark, W. R., Shockley, R. A., & Wilkerson JR, J. E. (1995). Legitimacy claims of the auditing profession Vis-A-Vis the behaviour of its members: An empirical examination. *Critical perspective on accounting*, 1 , 77-94.
- Pentland, B. T. (1993). Getting comfortable with the numbers: auditing and the micro-production of macro-order. *Accounting, Organizations and Society*, 18 , 605-620.
- Power, M. K. (2003). Auditing and the production of legitimacy. *Accounting, organizations and society*, 4 , 379-394.
- Prop. (2009/10:204). *En frivillig revision*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Regeringskansliet. (2010). *En frivillig revision*. Hämtat från <http://www.sweden.gov.se/sb/d/12659/a/154834> den 20 Februari 2013

- Rodriguez, C., & Alegria, S. (2012). The value of audit quality in public and private companies: evidence from Spain. *Journal of Management & Governance*, 16 , 683-706.
- Rydberg, T. (2011). *Värt att veta om frivillig revision*. Frivision AB.
- Sandgren, C. (den 17 April 2013). SAABs revisorer är skyldiga att anmäla. *Dagens Industri* , s. 4.
- Saunders, M., Lewis, P., & Thornhill, A. (2007). *Research Methods for Business Students* (7:e uppl.). England: Pearson Education Limited.
- SOU. (2008:32). *Avskaffande av revisionsplikten i små företag*. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Tabone, N., & Baldacchino, P. (2003). The statutory audit of owner-managed companies in Malta. *Managerial Auditing Journal* , 387-398.
- Tagesson, T., Dahlgren, M., & Håkansson, M. (2005). Swedish Financial Managers' Attitudes towards the Implementation of the IASB's Standars – The Relationship between Attitudes towards Harmonisation and the Internationalisation of the Corporation. *Financial Reporting, Regulation and Governance*, 4 , 1-24.
- Talbot, A. (1986). Enhancing the social relevance of auditing. *Managerial auditing journal*, 1 , 3-8.
- Thorell, P., & Norberg, C. (2005). *Revisionsplikten i små aktieföretag*. Svenkt Näringsliv.
- Wallerstedt, E. (2009). *Revisorbranschen i Sverige under hundra år*. Stockholm: SNS förlag.
- Zabihollah, R. (2004). Restoring public trust in the accounting profession by developing anti-fraud education, programs, and auditing. *Managerial Auditing Journal*, 19 , 134-148.
- Öhman, P., & Wallerstedt, E. (2012). Audit regulation and the development of the auditing profession: The case of Sweden. *Accounting History*, 17 , 241-257.
- Öhman, P., Häckner, E., Jansson, A.-M., & Tschudi, F. (2006). Swedish Auditors view of auditing: doing things right versus doing the right things. *European Accounting Review*, 15 , 89-114.

Bilaga 1: Följebrev

Hej!

Vi är två studenter som läser ekonomprogrammet på Högskolan i Kristianstad. Vi skriver nu vår kandidatuppsats inom ämnet revision och syftet för vår uppsats är att undersöka hur företag har påverkats av avskaffandet av revisionsplikten.

Ni är ett av våra slumpmässigt utvalda företag och därför skulle vi uppskatta om Ni vill delta i denna enkätundersökning som endast tar enbart 4-6 minuter att fylla i. För att få hög tillförlitlighet i vår undersökning krävs en hög svarsfrekvens och detta gör att Ert svar är mycket betydelsefull för oss. Detta skulle vara till väldigt stor hjälp i vårt uppsatsskrivande.

Alla svar som vi får in i vår undersökning behandlas konfidentiellt.

Vi är tacksamma om Ni vill delta och uppskattar om Ni har möjlighet att svara inom kort. Ni kommer till enkäten genom nedanstående länk:

[\[SurveyMonkey\]](#)

Tack på förhand!

Med vänliga hälsningar

Johan Edlund & Robin Eriksson

Ekonomiprogrammet Revisor/Controller

Högskolan i Kristianstad

Har ni några frågor får Ni gärna kontakta oss antingen per e-post eller telefon.

E-post:

johan.edlund0007@stud.hkr.se

robin.eriksson0005@stud.hkr.se

Telefon:

073 – xxx xx xx

070 – xxx xx xx

Bilaga 2: Webbenkät

Del 1.

1. Vilket år bildades företaget?_____

2. Din ålder?_____

3. Kön?

Kvinna

Man

4. Vänligen ange din högsta utbildningsnivå med examen.

Högstadiet

Gymnasiet

Högskola/Universitet

5. Vilken bransch är företaget verksamt i?

Energi

Finans

Fastighet

Hälsovård

Industrivaror

Konsumenttjänst

Konsumentvaror

Kraftförsörjning

Livsmedel

Material

Resor och Fritid

Teknologi

Telekom

Annat:_____

6. Dina antal verksamma år inom branschen?

7. Använder Ni er av revision idag?

Ja

Nej

Vänligen ta ställning till följande påståenden om vad revisionen innebär för Ert företag genom att ange i vilken omfattning Ni instämmer (1=Instämmer inte alls, 7=instämmer helt). Vi vill gärna veta er uppfattning oavsett av om Ert företag idag anlitar revisor eller inte.

Del 2.

8. Kostnadsrelaterade påstående

8.a Revision är en ekonomisk börda för företag

Likerskala

8.b Utan revision är det mer lönsamt att driva företag

Likerskala

8.c. Utan revision ökar konsultationskostnader inom redovisning

Likerskala

8.d. Utan revision blir räntevillkoren för banklån sämre

Likerskala

8.e. Utan revision blir kreditvillkoren från leverantörer sämre

Likerskala

8.f. Utan revision skapas det fler ändamålsenliga redovisningstjänster

Likerskala

9. Administrationsrelaterade påstående

9.a Utan revision blir det är enklare att driva företag

Likerskala

9.b Utan revision minskar den administrativa bördan

Likerskala

9.c Utan revision ökar förfrågningarna från skatteverket

Likerskala

9.d Utan revision förekommer det fler felaktigheter i redovisningen

Likerskala

10. Förtroenderelaterade påstående

10.a Utan revision blir företagets redovisning mindre trovärdig
Likterskala

10.b Utan revision är det svårare att få banklån
Likterskala

10.c Utan revision blir förtroende hos kunder sämre
Likterskala

10.d Utan revision är det svårare att få kredit från leverantörer
Likterskala

10.e Utan revision är det svårare att få samarbetspartners
Likterskala

10.f Utan revision blir förtroende från samarbetspartners sämre
Likterskala

11. Brotsrelaterade påstående

11.a Utan revision ökar risken för oegentligheter
Likterskala

11.b Utan revision har skydd mot bedrägeri minskat
Likterskala

12. Ledningsrelaterade påstående

12.a Utan revision får ledningen sämre insyn i företag
Likterskala

12.b Utan revision försämras ledningens kontroll över företaget
Likterskala

12.c Utan revision blir kvalitén på den finansiella informationen sämre
Likterskala

Är Ni intresserad av att ta del av vår undersökning när den är klar?

Ange Er e-postadress nedan så skickar vi den till Er när den är färdigställd

Tack för din medverkan!

Bilaga 3: Korrelationsmatris variabler vid multipel regressionsanalys

Pearsons´

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1 Din ålder	1																					
2 Kön	-0,254*	1																				
3 Utbildning	0,073^	0,048	1																			
4 Erfarenhet	0,578***	-0,175	0,147	1																		
5 Ålder på företaget	0,626***	0,201^	0,220^	0,621***	1																	
6 Antal anställda	-0,048	-0,140	0,055	0,078	-0,097	1																
7 Omsättning t SEK	-0,082	-0,109	-0,028	0,035	-0,100	0,478***	1															
8 Balansomslutning	0,196	0,046	0,048	0,224^	0,316**	-0,150	0,324**	1														
9 Försäljningstillväxt	-0,174	0,063	-0,021	-0,116	-0,257^	0,079	0,120	0,044	1													
10 Rörelsemarginal	-0,63	-0,086	-0,059	-0,037	-0,069	-0,161	0,278*	0,278*	0,056	1												
11 Räntabilitet på totalt kapital	0,072	0,203^	-0,225	-0,005	-0,016	-0,297*	-0,080	0,089	0,039	0,581***	1											
12 Kostnad positiv	-0,106	0,103	0,019	0,059	0,065	-0,020	-0,159	-0,191	0,009	-0,202	0,011	1										
13 Kostnad negativ	0,70	-0,020	-0,143	0,123	0,000	0,122	0,134	0,003	0,051	0,158	0,197	-0,227^	1									
14 Enklare (9a)	-0,250*	0,237^	0,025	-0,238^	-0,093	-0,044	-0,212^	-0,206	0,133	-0,197	-0,090	0,557***	-0,073	1								
15 Administrativ börda (9b)	-0,177	0,307*	-0,015	-0,231^	-0,138	-0,035	-0,225	-0,144	0,166	-0,048	0,000	0,371**	-0,081	0,771***	1							
16 Skatteverket (9c)	0,010	-0,026	-0,188	-0,124	-0,115	-0,009	-0,067	0,138	-0,154	-0,026	0,115	-0,166	0,378***	-0,243*	-0,135	1						
17 Felaktigheter (9d)	0,006	0,104	-0,179	-0,129	-0,121	-0,149	0,027	0,260*	-0,014	0,239^	0,122	0,525***	0,507***	-0,368**	-0,234	0,596***	1					
18 Förtroende negativ	0,064	0,070	-0,177	-0,100	-0,104	-0,031	0,074	0,165	0,151	0,024	0,031	0,401***	0,542***	-0,215^	-0,160	0,403***	0,735***	1				
19 Oegentligheter (11a)	-0,26	0,109	-0,143	-0,179	-0,205^	-0,067	0,001	0,054	0,07	0,189	0,086	0,500***	0,418***	-0,334**	0,257*	0,052	0,806***	0,740***	1			
20 Bedrägeri (11b)	-0,172	0,002	0,259*	-0,180	-0,248*	-0,122	-0,128	-0,146	0,155	-0,089	-0,097	-0,115	0,258*	-0,065	-0,159	0,052	0,309*	0,526***	0,566***	1		
21 Ledning negativ	0,062	0,058	0,04	-0,014	-0,081	-0,246*	-0,137	0,142	-0,170	0,154	0,101	0,479***	0,331**	-0,308*	0,294*	0,434***	0,684***	0,519***	0,662***	0,308*	1	

^korrelationen är svag signifikant på 0,10-nivå

*korrelationen är signifikant på 0,05-nivå

**korrelationen är signifikant på 0,01-nivå

***korrelationen är signifikant på 0,001-nivå

Bilaga 4 Korrelationsmatris variabler vid logistisk regressionsanalys

Pearsons´s

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1 Din ålder	1																					
2 Kön	-0,254*	1																				
3 Utbildning	0,073	0,048	1																			
4 Erfarenhet	0,578***	-0,175	0,147	1																		
5 Ålder på företaget	0,626***	-0,201^	0,220	0,621***	1																	
6 Antal anställda	-0,048	-0,140	0,055	0,078	-0,097	1																
7 Omsättning t SEK	-0,082	-0,109	-0,028	0,035	-0,100	0,478***	1															
8 Balansomslutning	0,196	0,046	0,048	0,224^	0,316**	-0,150	0,324**	1														
9 Försäljningstillväxt	-0,174	0,063	-0,021	-0,116	-0,257^	0,079	0,120	0,044	1													
10 Rörelsemarginal	-0,063	-0,086	-0,059	-0,037	-0,069	-0,161	0,278*	0,278*	0,056	1												
11 Räntabilitet på totalt kapital	0,072	-0,203^	-0,225	-0,005	-0,016	-0,297*	-0,080	0,089	0,039	0,581***	1											
12 Kostnad positiv	-0,077	0,009	0,051	0,097	0,033	-0,025	-0,138	-0,211^	0,036	-0,255*	-0,001	1										
13 Kostnad negativ	0,110	-0,078	0,023	0,108	0,073	-0,030	0,081	0,078	-0,044	0,087	0,104	-0,118	1									
14 Enklare (9a)	-0,243*	0,135	-0,075	-0,170	-0,087	-0,022	-0,173	-0,145	0,086	-0,232	-0,049	0,453***	-0,031	1								
15 Administrativ börda (9b)	-0,232^	0,248*	-0,047	-0,236^	-0,117	-0,009	-0,135	-0,062	0,127	0,005	0,090	0,217	-0,065	0,712***	1							
16 Skatteverket (9c)	-0,085	0,112	-0,112	-0,165	-0,135	0,023	0,047	0,192	-0,035	0,053	0,131	-0,037	0,430***	0,031	0,102	1						
17 Felaktigheter (9d)	-0,037	0,121	-0,143	-0,090	-0,057	-0,77	0,088	0,217^	0,098	0,159	0,065	-0,334**	0,500***	-0,194	-0,071	0,590***	1					
18 Förtroende negativ	-0,052	0,028	-0,060	-0,096	-0,132	-0,060	0,155	0,398***	0,287*	-0,030	0,085	-0,161	0,452***	-0,066	-0,023	0,378**	0,539***	1				
19 Oegentligheter (11a)	-0,098	0,122	-0,136	-0,157	-0,180	0,008	0,052	0,067	0,163	0,120	0,073	-0,301*	0,349**	-0,230^	-0,211^	0,369**	0,688***	0,486**	1			
20 Bedrägeri (11b)	-0,202	0,019	-0,215^	-0,155	-0,222^	-0,116	-0,149	-0,108	0,241^	-0,119	-0,071	0,026	0,181	0,101	-0,082	-0,027	0,187	0,213^	0,516***	1		
21 Ledning negativ	0,077	0,005	0,027	-0,011	-0,038	-0,267*	-0,103	0,116	-0,098	0,084	0,112	-0,299*	0,354**	-0,288*	0,319**	0,271*	0,546***	0,369**	0,497***	0,289*	1	

^korrelationen är svag signifikant på 0,10-nivå
 *korrelationen är signifikant på 0,05-nivå
 **korrelationen är signifikant på 0,01-nivå
 ***korrelationen är signifikant på 0,001-nivå